Naša naloga: Probuja in napredek naroda!
Naš namen: V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK
NATIONAL HERALD.

Največji slovenski dvotednik v Zedinjenih državah.
The Largest Semi-Weekly in the United States of America.

98. — Št. 98. Duluth, Minn., Thursday, January 30, 1913. — Četrtek, 30. januarja 1913. Volume II. — Letnik II.

LAVSKI NEMIRI V RANKIN, PA.

OCESTNIH IZGREDIH EN DELAVEC IT TER VEČ OPASNO RANJENIH.

NE STAVKE NA VIDIKU.

burg, Pa. 29. jan. Vsled ega spopada med stavkujo- delavci tvornic na Rankinu, American Steel & Wire druž- je zapriseglo večje število nih šerifov pod vodstvom Juda Bruffa.

ti patrulirajo oboroženi po okoli tovarn in stanovanj skih delavcev. Sinoči je med stražniki ter delavci nega spopada, streljalo se šk od obeh strani; pri tem en delavec na mestu ubit, ecat opasno ranjenih.

stavkujočih delavcev iz- danes strog ukaz, naj o- stavkarji doma v svojih ta odredba je padla na ro- tla, ker tekom današnje- ni bilo videti nienege rja na planem. ča se, da se ranjenci poču- nes že bolje.

ijskemu načelniku Barnet- je naznanilo o čudnem begu nočnih stražnikov v oko- varn. Nekateri sodijo, da so gnali v znak simpatije pri- stavkarjev.

VOJE STAVKUJOČE TO- 50.000 KROJAČEV V CAGI PRIPRAVLJENO OSTAVITI DELO.

ago, Ill. 28. jan. Nad 50. organizovanih krojačev raz- ok je pripravljeno zapusti- delavnice iz simpatije do štrajkujočih tovarišev v Yorku. Velikanska krojaška se bo pričela tudi v Chica- se ne privoli zahtevam jočih krojačev v New Yor- jutri napovedan je velik shod, kjer se ima dolo- rebne korake. Na tem sho- bode tudi ukrenilo glede jske podpore prizadetim rjem v iztočni metropoli. aj hotelskih uslužbencev do danes še neizpreme- splošno se sodi da ti ne bo- tako kmalu započeli s stav-

SPLOŠNO STAVKO ŽELEZNIŠKIH KURJAČEV.

York, N. Y., 30. jan. Tu- rani konferenčni odborniki ih železniških družb na iz- mnenja, da je stavka or- nih kurjačev neizogibna. 90 odstotkov izmed skup- žbencev odobrava štrajk. ferenčni odbor bode pred- zadevo v pretresovanje in no rešitev posebnemu ne- odboru, sestavljenem čanov. ijem oddanih glasovnic za se bo zaključilo že jutri, se bo izid takoj obeloda-

ZA POVIŠANJE PLAČE.

land, O., 30. jan. Danes se vila tukaj letna konvenci- ribičev in uslužbencev čolnov po velikih jeze- tem zborovanju se je skle- tevati od gospodarjev po- plače in ureditev delavne- Kapitani prevoznih to- ladij zahtevajo $120 me- plače, nakladalci blaga pa samo osemurni delavnik. — se deluje tudi na to, naj bi ribičem dovolilo $3.00 plače.

OČAJTE SE NA NAJVEČJI VENSKI DVOTEDNIK V EDINJENIH DRŽAVAH.

WILLIAM J. BRIJAN, DRŽAVNI TAJNIK?

Miamy, Fla., 30. jan. Znani vodja demokratov, in večkratni predsed. kandidat Wm J. Bryan, je imel te dni z raznimi uplivnimi političnimi vodji posvetovanje o sestavi kabineta nove demokratske, — Wilsonove vlade. Napram časnikarskim poročevalcem se je Bryan izrazil, da mu je na ponudbo mesto državnega tajnika v Washingtonu, in da bo to mesto zanesljivo prevzel.

Bryan ostane tukaj na svojem letovišču do 3. marca; 4. marca se pa poda v Washington k slavnostni inauguraciji novega predsednika.

MEDENA HIŠA.

Blizu Pueblo, Colo., prebiva v naselbini Rye farmer W. T. Hunter, ki se zamore menda edini ponašati z medeno hišo. Lansko poletje ustanovilo se je na iztočni strani njegove koče med lesenim tramovjem več rojev bučel. Nanesle so tjakaj toliko medu med tramovje, da ga farmer lahko jemlje, kar iz svoje izbe. Zaeno pa tudi trdi, da je bolje držati bučele pod streho kot druge stanovnike kajti za prodano strd ter vosek je dobil Hunter letošnjo zimo že tudi lepo svoto.

PREMOG V NORTH DAKOTI.

Fargo, N. Dakota. 29. jan. Državni pomožni rudarski inženir Bliss poroča, da je premogarstvo v državi Dakoti še v povojih. Kar se ga je dosedaj nakopalo, je bil še po večini "lignit" (lesni premog) vendar pa zadošča domačim potrebam v onih krajih kjer ni gozdovja. Skupni pridelek mehkega premoga ali lignita v lanskem letu znaša 545.090 ton; prideluje še ga pa v 105 premogovnikih, kjer dela čez zimo do 1800 rudarjev v jesenskem in poletnem času pa samo 400. Premogove žile dobi se po nekateri krajih že od 3 do 19 čevljev pod površjem; značilno je tu, da se ne nahaja po north dak. premogovnikih strupenih plinov kakor v Pennsylvaniji.

Inženir poroča konečno, da je v skoraj polovici te države najti ogromne sklade lignita, kjer se ga nahaja približno 500 milijonov ton.

$35,185.000 ČISTEGA PREBITKA.

New York, 28. jan. Tekom zadnjega četrtljetja 1912 naredi jekleni trust ali U. S. jeklena korporacija nič manj kot $35,185.000 čistega prebitka. Od tega se uračuna $25,764.926 med redne prebitke $7,410.979 se bo pa dodelilo v rezervni sklad.

GROZIL CELEM MESTU.

Kansas City, Mo. 29. jan. Načelnik tuk. policije je prejel včeraj od bivšega mestnega delavca John Tailburga grozilno pismo, v katerem je zahteval takojšno izplačilo $100.000 od mesta, inače bode pokončal z dinamitom celo mesto Kansas City, Mo. in Kansas City, Kans.

Navedenec je delal lansko leto v mestni službi. Po njegovem zatrdilu se je pa med delom nekaj poškodoval na desno nogi, vsled česar zahteva sedaj toliko odškodnine.

Policija je spravila nevarnega Tailburga na varno.

ČUDEN SLUČAJ NEZGODE.

Benidji, Minn. 28. jan. Vsled neprevidnosti pri peči vnela se je danes 12 letnemu Howard Charbaku obleka na telesu. V groznih bolečinah je prosil zdravnika naj ga s strelom reši trpljenja. Pred tremi leti je tudi njegova mati našla smrt na enak način, ker je zgorela vsled neprevidnega ravnanja z ognjem pri peči.

VELIKA RAZSTRELBA V CLEVELANDU, O.

VSLED RAZSTRELBE MNOGO DELAVCEV V SMRTNI NEVARNOSTI.

ŠTIRI ZRTVE OGNJA.

Cleveland, O. 28. jan. V železolivarni Upson Nut družbe je razneslo danes dva plavža. Vsled tega je eno poslopje tovarne popolnoma razdejano. Nad 20 delavcev je več ali manj nevarno ranjenih.

Razstrelba je bila tako močna da je vrglo železne okvire oken polj milje daleč. Vsled te katastrofe je bila poklicana na lice mesta skoro vsa požarna bramba iz dolenjega dela mesta.

Štiri osebe zgorele.

Chicago, Ill. 30. jan. Danes zjutraj nastal je v poslopju Iowa hotela na 330 North Clark Str. velik ogenj ki je zahteval 4 smrtne žrtve, tri težko ranjene in več lahko ranjenih.

Voznačenem hotelu s 4. nadstropji je prenočevalo običajno več delavcev vsled nizke stanarine. Lastnik hiše se ni dosti zanimal za varnostne naprave pri poslopju v slučaju ognja; tako je bilo danes zjutraj pri izbruhu ognja stanovalcem nemogoče dospeti po kakih lestvah na varno; vsled tega je našlo smrt v gorečem poslopju četvero oseb; ti so: 30 letni James O. Gara iz New Haven Conn. 40 letni B. Benjanin, domovinska pristojnost nepoznana; 35 letni brivec James Love iz Oak Parka, Ill. in 27 letna Miss Pearl Clark; 3 osebe, ki so poskakale raz oken na tla so nevarno ranjene.

Ko je došla na lice mesta bližnja požarna bramba, ji je bilo nemogoče rešiti vse zajete nesrečneže, ker je že švigal plamen iz raznih meblovanih sob. Skupna škoda pri poslopju znaša približno $15.000.

OBČUTNA KAZEN.

Los Angeles, Cal. 28. jan. Pri današnji porotni obravnavi je bil obsojen v 20letno ječo Karol Riedelbach iz Salt Lake City, Utah, ker je poslal na glavni tuk. policijski stan lani meseca dec. peklenski stroj z namenom pokončati policijskega načelnika in razrušiti policijsko poslopje.

Pred sodnijo se je zagovarjal, da je menil z dinamitom izboljšati nekaj neprilik med policijo.

ZA NOV PREDSEDNIŠKI TERMIN.

Washington, 30. jan. V senatski zbornici se je danes razpravljala točka glede premembe ustave tikajoče se dobe predsedniškega uradovanja. Nekaj senatorjev je odobravalo dveletno, triletno, štiriletno, pet- in šestletno izvolitev predsednika Zedinjenih držav; tudi so odločno povdarjali, da ne sme biti noben predsednik več nego en termin v svojem uradu. Predlog senatorja Bristowa, o morebitnem odpoklicu predsednika pri vsakih navadnih volitvah je bil odklonjen z 58 proti 10 glasovi; propadla je tudi senator Hoke Smithova predloga o samo enkratnem štiriletnem predsedniškem terminu z 42 proti 25 glasovi; protipredlog je bil stavljen na šestletno enkratno uradovanje.

Natančno se bode za ta predlog glasovalo tekom jutrišnjega zasedanja.

Če bo ta nova postava odobrena, potem se ne bo smel več poganjati za predsedništvo bivši predsednik Roosevelt, sedanji predsednik Taft ali novoizvoljeni predsednik Wilson.

SLOVENSKE NOVICE.

Z veseljem moramo zopet bilježiti vedno večje zanimanje za nameravano Slovensko Zavetišče v Ameriki.

Tekoči teden mudil se je na Elyu, Minn. znani gostilničar in hišni posestnik Mr. Mihael Klobuchar iz Calumeta, Mich. ki je nadzornik J. S. K. J. Pri tej priliki je obljubil blagajniku odbora Slov. Zavetišča Mr. Geo L. Brozichu darovati v prid tega prepotrebnega zavoda lepo svoto $500 (petsto dol.) Kakor hitro se prične uredovanje S. Z. oblastveno potrjeno.

G. Klobucharju kličemo tem po tom: Bog ga živi še mnogo leta! Dal Bog še mnogo takih slovenskih mecenov!

Kakor čujemo so že vsi glavni uradniki izvoljeni v odbor Slov. Zavetišča pod varščino. Torej z združenimi močmi do cilja!

OGNJEGASCI — POŽIGALCI.

Chicago, Ill., 30. jan. V pisarni državnega pravdnika se je danes izvedelo po neki priči skoraj neverjetno vest, da spada več članov chicaškega mestnega ognjegasnega oddelka k takozvanem trustu požigalcev. Predbaciva se jim, da so navlašč zadrževali gašenje pri kakem požaru samo radi tega, da je bila na ta način zavarovalna družba primorana plačevati primerno povzročeno škodo.

Ogenj so običajno zanetili člani požigalnega trasta, med katere je pripadalo tudi nekaj nastavljencev zavarovalnih družb.

REŠITEV KITAJSKIH ŽRTEV.

San Francisco, Cal., 30. jan. — Naselniška oblast je izvedela o neki skrivni Schoen družbi, ki je importirala za 1200 K. lepo dekliće v nemoralno svrho. Vsled tega je udrlo več državnih naselniških nadzornikov v dotično skrivno kitajsko beznico. Da so dospeli do vjetih žensk, morali so razbiti sedem zagrajenih vrat, ter prodreti skozi štiri čevlje debelo zidano steno. Dekleta bodo brezdvomno deportirana nazaj na Kitajsko.

PSI V SLAVNOSTNI PARADI.

Washington, D. C., 30. jan. — Med razne znamenitosti o priliki velike inauguracijske parade dne 4. marca prištevati je tudi skupino psov, ki bodo korakali v sprevodu. To nepričakovano vest je posneti po zatrdilu tozadevnega svečanostnega odbora.

Čudno skupino bode vodil dr. Lester Jones iz Virginije, ki namerava zbrati v vrste razne lovske klube iz rojstne države predsednika Wilsona. Tej skupini na čelu bode korakala godba, v dolgih vrstah bo pa najti razne pse najbolj slovečih pasem. Velikim maršalom pasje skupine bode dočen naravno tudi — pes.

KDAJ SE MORAMO ŽENITI?

Pastor John W. Nicely v Chicago je pred kratkim pridigoval svojim vernim ovčicam, kdaj je najbolj primerna doba za možitve. Za moške je določil 25 leto, za neveste pa 22 leto. Trdil je, da niti ženin niti nevesta nimata pred označeno dobo pravih skušenj človeškega življenja. Naglašal je tudi dalje, da mora imeti v zakonskem življenju vedno moški glavno in prvo besedo, kajti žena naj mu služi le kot spremljevalka in pomočnica. Zaes umestna želja, — a skoraj neizpeljiva!

OJ TE ŽENSKE!

Boston, Mass., 28. jan. Dijakinje znane Wellesby univerze hočejo prirediti v kratkem splošno stavko, če se ne ugodi njih zahtevam. Poslale so je ravnateljstvu resolucijo, naj se posameznim razredom dovoli v prostih urah zabave v družbi dijakov iz prijateljskih krogov. Ravnateljstvo še do danes ni rešilo tega kočljivega vprašanja.

NESREČA AVIJATIKA.

Aachen, Nemčija. 27. jan. Zopet je zahtevalo moderno zrakoplovstvo svojo žrtev v osebi poznatega avijatika Huella.

Ko se je hotel Huell dvigniti s svojim letalnim strojem v zrak, se je vsled neprevidnosti zapletel med žice ob brzojavnih drogovih. Pri tem se mu je stroj preobrnil, da je padel nesrečnež z 30 metrov visočine na tla. Vsled zlomljenega tilnika je obležal na mestu mrtev.

FRANCIJA ZA FRANCIJO.

Pariz, Francija. 28. jan. Novi francoski kolonijski minister Jean Morel je izdal danes svoje načrte o reprociteti med Francijo in raznimi francoskimi kolonijami v inozemstvu.

Namerava se uvesti prosti uvoz v Francijo vseh izdelkov iz francoskih kolonij. Istotako se bo odpravili carino na razno francosko blago, namenjeno v označene kolonije.

MAŠČEVANJE ODPUŠČENIH DELAVCEV.

Pariz, Francija. 27. jan. Blizu cerkve sv. Sulpicija bivajoče ljudstvo na južnem delu mesta je bilo sinoči o polnoči zelo preplašeno vsled neke razstrelbe. Proga pocestne železnice je na onem mestu vsled tega zelo poškodovana tako je dobila tudi neka večja hiša na prednji strani veliko razpoko.

Policija je mnenja, da so razstrelbo povzročili pred kratkim odpuščeni delavci podzemeljske železnice.

OBSOJENE SUFRAGETKE.

London, Anglija. 29. jan. Ker je kakor znano pri zadnjem zasedanju kongresa predloga glede ženske volilne pravice zopet [illegible] no propadla, so upriz[illegible]le o[illegible] zovane sufragetke po vsih mestih velike proti demonstracije. Samo v Londonu je obsodila policija radi tega 30 vročekrvnih sobojevnic iz višjih krogov. Voditeljica teh bojevitih žensk je "general" Mrs Drummond. Vsaka izmed teh bo morala sedeti po 14 dni v okrajni ječi.

Vse te obsojenke so pa zaprisegle stopiti v stradalno stavko, ker nočejo uživati ponujene jim hrane. Na ta način nameravajo doseči zopet svobodo.

Obsojenkam je bilo dano na razpolago plačati za prestopek nekaj denarne kazni; to so pa hladokrvno zavrnile.

GENERAL PAPRIKOV O VOJNI.

London, Anglija. General Paprikov izjavlja sledeče: Mi smo pripravljeni za nadaljevanje vojne. V Traciji imamo s Srbi skupaj 280.000 mož. Od teh stoji 100.000 mož pred Odrinom, 125.000 mož stoji pred Čataldžom, kakih 60.000 mož stoji pod poveljstvom generala Kutinčeva na 15 km dolgi črti med Marmarskim in Egejskim morjem, da izolirajo Galipolis. Glavno taborišče oblegovalne balkanske armade — ker je treba postojanke pri Čataldži smatrati za oblegovalne — je v Lozengradu. Poleg tega imamo 70.000 mož izurjenih rezerv in 15.000 mož makedonskih četašev. Vsa ta naša vojska je najmodernejše izurjena in ima najmodernejše orožje, zato si lahko mislite, da se ne bojimo nadaljevanja vojne. Naša armada je mnogo boljše pripravljena za vojno sedaj kakor v začetku vojne. Kljub temu smo zelo miroljubni. Premirje nas je stalo 3 milijone frankov na dan in ne verjamem, da bomo taka bremena vzdržali dolgo. Če se premirje odpove, bo to naznanil general Savov turškemu vrhovnemu poveljništvu. Odpovedni rok traja od 7. zvečer na dan izročitve odpovedi skozi 4 dni. Turške čete pri Čataldži štejejo k večjemu prav malo več kakor 100.000 mož. Res je, da je izvrstno reorganizirana, toda o organizaciji naših čet niti nočem govoriti. Manj organizirane pa so turške čete na polotoku Galipolis.

BISANI UTRDBA RAZSTRELJENA.

PO VEČURNEM BOJU S TURKI GRKI ZAŽGALI SMODNIŠNICO.

VELIKE TURŠKE IZGUBE.

Atena, Grška. 29. jan. Vsled nameravanega premirja zavladala je med Grki splošna nejevolja. Ljudstvo želi, naj bi se nadaljevalo z vojno toliko časa, dokler ne pade zadnja turška posest aegejskega otočja v roke hrabrih Helenov.

Uradno se poroča, da je napadel včeraj grški prestolonaslednik Konstantin s svojimi četami bisansko utrdbo blizu Janina.

Kmalu po spopadu je grško vojaštvo pognalo v zrak veliko blizu Janine se nahajajočo zalogo smodnika, vsled česar je padlo na stotine turških vojakov.

V tej, včeraj semkaj došli vesti se tudi naznanja da je trajala bitka od ranega jutra do 12 ure po noči.

Beg ranjencev iz Čataldže.

London, Anglija. 30. jan. Tukajšnjemu listu "Post" poroča carigrajski dopisnik o mnogoštevilnem begu turških ranjencev iz trdnjave Čataldža, ki prihajajo vsak dan v velikih skupinah iz oblegane trdnjave v carigrajsko mesto iskajoči pomoči ter zavetja.

Neoficijozno se dalje tudi zatrjuje, da je nastala med turškimi četami blizu dardanelske ožine velika ustaja. Vojaštvo je kratkomalo odpovedalo pokorščino raznim poveljnikom. Tako so se spuntale nedaleč od Carigrada vse cirkaške čete, broječe 15.000 mož.

Prekinjeno premirje na Bolgarskem.

Dunaj, Avstrija. 29. jan. Bolgarski uradni list prinaša zanimivo vest o prekinjenem premirju s sledečimi vrsticami: "Vlada je izdala ukaz vsem glavnim vojaškim posadkam, naj se prekliče turško bolgarsko premirje z jutrišnjim dnem."

Sofija, Bolgarska, 29. jan. Vrhovni poveljnik bolgarske armade general Savov je izdal danes na svoje vojaštvo sledeč oklic: Kakor razvidno iz dolgotrajnega mirovnega pogajanja, noče naš sovražnik tudi za pičico odstopiti od onega ozemlja, katerega ste si vi slavno priborili. Turki hočejo samo z eno potezo peresa uničiti vse to, za kar se je žrtvovalo toliko števil no mojih hrabrih vojakov na bojnem polju. Ali se hoče te res slavne zmagovalce trdnjave Kirk Killiseh, Bunarhissarja, Luleburgasa in Čataldže oropati vsake časti in priznanja? Pripravite se torej za novo maščevanje, za nove zmage. Pokažimo svetu, da zasluži naša ljubljena bolgarska domovina več časti ter priznanja, kakor se nam ga deli.

Odgovor Turkov.

Carigrad, Turčija. 29. jan. Odgovor turške vlade na stavljeno ji noto oz. zahtevo evropskih velevlasti se ima uročiti jutri avstrijskem poslaniku. V višjih diplomatskih krogih se je zvedelo samo to, da bode zavzemal odgovor Turkov ali konečni poraz, ali pa nadaljevanje z vojno. Turki postali bi poraženi na vsi črti, ako bodo ugodili vsem zahtevam evropskih velesil v prilog balkanskih zaveznikov.

Vlada se bode pri tem menda ozirala na neprestane nemire med turškim ljudstvom. Pristaši umorjenega ministra Nazim pašata so uprizorili zadnje dni med političnimi nasprotniki Mladoturki v okolici mesta ter trdnjave Čataldža pravo ljudsko klanje. Vsled tega prihaja vedno dosti ranjencev iz teh okrajev v mesto. Med vojaštvom vlada skrajna beda; mnogo jih je že onemoglo vsled mraza, nalezljivih bolezni in slabega živeža.

Z mirovne konference. — Zasedanje prekinjeno.

London, Anglija. 29. jan. Danes so naznanili pooblaščeni zastopniki balkanskih zveznih držav načelniku turške delegacije Rechad pašatu, da nočejo več prisostvovati mirovnim konferencam. Povod temu daje neprestana trmoglavost Turkov v zadevi predaje trdnjave Drinopolja v roke zmagavalcem.

Nekateri optimisti so pa navzlic temu še vedno mnenja, da se bo na kak način rešilo sporno vprašanje. Morda bodo Turki le dovolili kapitulacijo zahtevanih trdnjav? Ta velevažen odgovor se pričakuje že jutri od turške vlade.

Turki popustljivi.

Carigrad, Turčija. 30. jan. Tako težko pričakovani odgovor Turkov je danes uročil veliki vezir Shefket paša avstrijskemu poslaniku v Carigradu, grofu Pallaviciniju. Turčija zahteva, naj se ji še prepusti one pokrajine okoli Drinopolja, kjer se nahajajo važna turška svetišča. Zaeno je pa Turčija pripravljena prepustiti sodbi velevlasti ozemlje na desnom bregu reke Marice, naj te ukrenejo po svojem mišljenju glede njegove razdelitve. Turška vlada je pripravljena tudi zaeno opustiti ozir, razorožiti vse trdnjave tega mesta. Glede aegejskega otočja, katerega zahteva Grčija; si želi turška vlada pridržati le suvereniteto nad onimi otoki, ki so v neposredni bližini turškega suhega ozemlja; ostale pa prepušča v roke velesil, naj ukrenejo z njimi po svoji presodbi. V tem odgovoru zahteva nadalje Turčija tudi ohranitev vseh posvečenih turških krajev v Drinopolju.

POLOŽAJ V ODRINU.

Belgrad, Srbija. "Politika" poroča, da se je zednje dni število beguncev iz Odrina znatno pomnožilo. Ker se je izvedelo, da Turki prebivalce nalašč iz mesta izpuščajo, da bi imela garnizija več hrane, so oblegovalci izdali povelje, da morajo vse begunce zavrniti. V mestu se vrše spopadi med prebivalci in vojaki. Hrane v mestu primanjkuje, vendar se še vedno dele majhne porcije.

POVRATEK SRBSKIH ČET PREKO REKE.

Dunaj, Avstrija. V nekaterih krogih zatrjujejo, da se bodo srbske čete iz Drača, ko ga zapuste, na avstrijskih ladjah prepeljalo na Reko, od koder se vrnejo po železnici v Srbijo. To pot morajo baje zato voliti, ker so albanski predeli tako zasneženi, da Srbi ne morejo domov, dasi je tudi takrat snežilo, ko so se v Drač podali.

ZAKAJ HOČEJO RUMUNI BULGARSKO SILISTRIJO?

Dunaj, Avstrija. V "Neue Freie Presse" razmotriva nek vojaški strokovnjak strategiški pomen bulgarskega ozemlja Silistrija-Kavarna za Rumunijo, ki ga sledenja za uspešnejše ofenzivno akcijo proti Bulgariji nujno rabi. Sedaj bi morali Rumuni v slučaju ofenzivne vojne svojo armado najprej prepeljati čez Donavo, kar bi pa bil zelo težaven posel, ker je reka ponekod celo do 2 km široka in so poleg tega tudi obrežni kraji daleč na okoli zamočvirjeni. Silistrija bi pa bila naravna vrata rumunske ofenzive proti severni Bulgariji. Z bulgarskim ozemljem povečana Dobrudža bi se tudi dala dobro porabiti za močno krilno akcijo, za kar pa dosedanja Dobrudža ne more priti v poštev. Da so tudi Rumunom tu momenti merodajni, dokazujejo njihove teritorialne zahteve, ki naj bi kar le moč zavarovale njihove pozicije v Silistriji.

Minnesotske vesti.

DULUTH.

Iz Los Angeles, Cal. dohaja semkaj brzojavna vest, da je umrl ondi splošnoznani in najstarejši rudarski kapitan z Mesaba Range A. P. Wood v 74 letu svoje starosti; v Cal. je živel približno 8 let v pokoju.

Kapitana A. P. Wooda sme se prištevati pijonirjem našega železnega okraja; kajti pod njegovim nadzorstvom poslalo se je prvo "karo" železne rude z Mesaba Range v Duluth.

Pokojni kapitan Wood je bil mojster v svojem poklicu. Izšolal se je na neki iztočni rudarski univerzi. Njegova najprva služba je bila l. 1873 v Marquette bakrenem okraju drž. Mich. L. 1888 se je pa preselil semkaj v Minnesoto, kjer je pričel z raziskavanjem znanega rudnika "Section 30" blizu Elya; kasneje je postal superintendent Mountain Iron rova, kjer je ostal toliko časa, da ni prešlo podjetje v Rockefellerjeve roke, ali v roke jeklenega trusta. Ravno med tem časom je kapitan Wood poslal z železnega okraja v Duluth prvo tovorno karo rude.

Delal je kasneje tudi pri znani Minnesota Iron družbi in je izsledil mnogo izdatnih žil rude po raznih okrajih našega železnega okrožja; izmed teh je najbolj znamenit rov "Iron Chief".

V Duluthu zapušča vdovo, ter dva sina. Njegovo truplo prepeljejo tekom prih. tedna semkaj.

— Včeraj obhajali smo 70-letni rojstni dan pok. mučeniškega predsednika McKinleya. Rojen je bil namreč dne 29. jan 1843 v Niles, okraj Trumbull, drž. Ohio. Kakor znano, ga je umoril anarhist Czolgosz dne 14. sept. 1901 v Buffalo, N. Y. o priliki ondotne razstave.

V spomin na njegovo rojstno obletnico je bilo videti včeraj med domoljubnimi čestilci več onih, ki so nosili McKinleyevo najljubšo cvetko, bele in rudeče klinčke. Tuk. cvetličarji so naredili vsled tega lepo kupčijo, ker so bile označene cvetke že tekom dopoldneva vse razprodane.

— Mestni komisar javnih del poroča, da je potrošilo lansko leto mesto Duluth $675.786 za razna javna dela. Za izboljšanje cest se je izdalo $234.708; za vodovode $19,011.54; za preostalo pa $25. 234.22. Leta 1911 izdalo se je za te naprave samo $230.245.

—Sklenilo se je, naj se letos ne škropi več cest z vodo; temveč s posebnim oljem, ki je po zatrdilu veščakov bolj prikladno za prašne ceste kot voda. Stroški škropljenja z oljem znašajo samo 4 in pol centa na štirjaški čevelj.

— V našem uredništvu so se zglasili rojak Jakob Bučar in rojakinja Marija Bavdek iz Pineville, Minn; Frank Rojar iz Aurore in Geo Glad iz Hibbinga. Frank Rojar se je mudil na tuk. okrožnem sodišču glede pridobitve prvega državljanskega papirja.

CHISHOLM.

Dne 25. tm. se je ponesrečil pri streljanju rude med delom rojak Anton Lavrič. Ko je deval smodnik v plasti rude, se mu je iz nepoznatega vzroka smodnik vnel, kar je povzročilo veliko razstrelbo. Poškodovalo ga je na prsih, na glavi in na rokah. Enako je tudi vsled razstrelbe ranjenih njekaj njegovih tovarišev, a vendar ne tako nevarno.

Ponesrečeni Lavrič spada k društvu "Slovenski rudar" št. 110 S. N. P. J.

— Poročil se je zadnji ponedeljak rojak George Zameje z gdč. Julijo Terdak. Želimo jima mnogo sreče in blagoslova v novem stanu!

— V znani praharni ali Dupont smodnišnici so pričeli letos izdelovati novo vrsto dinamita, ki bo posebno pripraven za razstrelbo drevesnih korenin na posekanih zemljiščih.

— Glasom nove določbe S. N. P. J. se bode pri prihodnji seji društva "Slov. Rudar", spadajoče k ti Jednoti sprejemalo tudi otroke v to Jednoto in sicer zavarovani za slučaj smrti do 16 leta.

— Naša splošno priljubljena domača slovenska godba bode pri redila dne 1. febr. t. l. to je v soboto pred pustno nedeljo v svoji dvorani veliko zabavno veselico. (Maškerado s plesom). Za izvrstno zabavo se jamči vsakemu gostu osobito ker bo ta dana nastopila godba z najlepšimi narodnimi skladbami.

Čisti prebitek veselice je namenjen za nabavo društvene uniforme, katero si mislijo godci naročiti prihodnjo spomlad.

Pričakovati je torej vsestranske udeležbe. Podpirajmo kaj radi naša domača društva, osobito ona, ki so nam vedno naklonjena, in to zasluži v prvi vrsti Slovenska godba na Chisholmu.

— Vsled nove postave, tikajoče se prodaje tobaka nedoraslim, sta bila teokči teden aretovana Pet. Miskoski in A. W. Brist, oba lastnika prodajaln tobaka. Dasiravno sta se pred sodnijo izgovarjala da jima ni bila nova postava povsem znana, sta morala plačati oba primerno denarno globo.

Strogo se tudi pazi na lastnike gostiln pri prodaji opojnih pijač dečkom v starosti izpod 16 leta.

— Naš občinski svet je sklenil zasaditi na spomlad ob vseh večjih cestah nad tisoč mladih dreves, ki bodo delala čez nekaj let kras in udobnost mestu. Pričakuje se da bodo sedaj zasajena drevesa dorastla do svoje normalne velikosti že v 25 letih.

— Upravnik Doric Theatre nam javlja, da se v njegovem gledališču predstavljajo najbolj izbrane premikajoče slike in druge predstave, katere so podučne in zabavne. Zatorej se priporoča cenj. Slovencem v obilen poset. Obilo zabave po trudapolnem delu je vsakemu priporočljivo.

ELY.

— Naša dobroznana in dolgokljuna štorklja je imela zadnje dni na Elyu precej posla. Obiskovala je najbolj gotove slovenske družine po tukajšnjih 'lokalnih'. Tako se je zadnji teden oglasila pri družini rojaka Ludovik Peruška; pustila mu je krepko nežno hčerko, Nežico, od tam je šla celo miljo daleč do "Savoy" Location, ker je imela opravek pri družini Louis Pogorelca; temu je pa pustila sinčka. Rojak Pogorelc je lahko ponosen, ker ima sedaj že pet sinov. Od tam se je podala v "Zenith" okolico, kjer je podarila rojaku Josip Koščaku zalo hčerko Josipino.

Vsem srečnim starišem iskrene čestitke, novorojencem pa srečo in zdravje!

— V tukajšni bolnišnici se nahaja v bolestnem stanju rojakinja Franciška Ščurk.

— Na bolniško postelj je vrgla bolezen rojakinjo Katarino Bukovic; boleha na obistih.

— 13 letna hčerka rojaka Stefan Banovca, Marija Banovec bode te dni v bolnišnici operirana na vratu.

— V soboto, dne 1. febr. mislita stopiti v zakonski stan: Josip Novak in gdč. Ana Skala. Nevesta je hči dobroznanega tuk. trgovca in založnika "Pabst" piva g Skalata. Do sedaj je bila uslužbena za knjigovodkinjo pri tvrdki Slogar bratje. Ženin in nevesta sta zelo poznana ter priljubljena v tuk. naselbini. Mnogo sreče in zadovoljnosti v nove mstanu!

— V raznih tuk. političnih krogih pričelo se je zanimanje za prih. občinske volitve, vršeče se letos meseca aprila. Med kandidati za županskо mesto prijavili so se dosedaj že trije. Kakor se čuje bode zopet kandidiral dosedanji župan Weinzerl, ki je kakor znano zmagal pri zadnji izvolitvi s pomočjo zanj oddanih glasov naših slovenskih volilcev.

EVELETH.

— V torek dne 28. tm. vršil se je pogreb, tako na tragičen način umrle 4 letne hčerke rojaka John Paukoviča.

Ko se je mudila označena hčerka zadnji petek pop. sama v kuhinji, je hotela zakuriti peč. Mati se je pa med tem časom nahajala po opravku na dvorišču. Po jako nevarnem načinu in izgledu odraščenih je nesrečna deklica polila drva v peči s petrolejem; pri tem se je nagloma vnela tudi posoda te gorljive tvarine, tako, da je bila neprevidna deklica v nekaj trenotkih vsa v plamenu.

Borila se je s smrtjo več ur v neznosnih bolečinah. O takih nesrečah se večkrat čuje; vsled tega je potreba pri peči največje pozornosti; nespametno je tudi puščati male otroke v kuhinjah blizu gorečih peči.

HIBBING.

— Zadnjo nedeljo pripetila se je tukaj velika nesreča ki je zahtevala 22 letno gdč. Lydijo Oman za svojo žrtev.

Ko so označeno ta dan peljali v ambulančnem vozu iz Chisholma v tuk. bolnišnico, so se je splašili dobro miljo oddaljeno iz Chisholma konji ambulančnega voza. Vsled prizadete poškodbe pri padcu je gdč. Oman umrla takoj drugi dan. Njene ostanke prepeljajo v mesto New York, York Mills, kjer ima svoje stariše.

— Dne 26. tm. pripetila bi se bila kmalu vel. nesreča v tri milje od tukaj oddaljeni naselbini Emmet Siding poleg Great Northern železnice.

V štirih lesenih tovornih vozovih spalo je isto noč nad 40 italijanskih delavcev. Vsled neprevidnega ravnanja s pečjo je pa nastal ogenj v nekem vozu, ki je v kratkem času upepelil še preostale tri. Delavci so se še pravočasno rešili na varno.

VIRGINIA.

— Sorodniki lansko leto ponesrečenega rudarja John Mattsona iz Chisholma uložili so pri tuk. okrožnem sodišču napram lastnikom Shenango rova tožbo za odškodnino $7500. —

Krivdo nesreče se pripisuje družbi ker ga je povozila tovorna kara ko se je Mattson vračal zvečer z dela domov preko odprtega rova.

— Dne 27. tm. je obsodil sodnik Carey Henrika Manesa v plačilo $115.— vsled nepostavnega [illegible] Iz naselbine pri Kabetogoma Lake je prihajalo oblastim zadnji čas več pritožb čez ondotne "Blind piggerje". Ta slučaj naj bode v svarilen izgled vsem onim, ki točijo pijačo brez dovoljenja.

— Zadnjo soboto je tuk. okrajna sodnija privolila ločitev zakona Zofiji Gudevič od svojega soproga Anton Gudeviča. Navedeni je ravnal ž njo jako surovo, poleg tega je vedno pijančeval in ni hotel skrbeti za preživež.

Iz severnega Michigana.

CALUMET.

— Dne 23. tm. zjutraj ponesrečil se je v South Hecla rudniku rojak John Obradovič star 39 let. Padla je nanj večja plast rude in ga tako poškodovala, da je po preteku nekaj ur umrl. Pok. je bil doma s Podgrada pri Novem mestu na Dolenjskem. Semkaj v Ameriko je prišel že tretjič, to pa zadnjič pred kakimi petimi meseci. V starem kraju zapušča ženo in pet nedoletnih otročičev.

Društvo sv. Barbare št. 31 spadajoče v Forest City, Pa. mu je preredilo lep pogreb. P. v. m!

— Hudo sta zbolela na revmatizmu rojak Frank Plautz in Jos. Rom. Želimo jima, da bi kmalu okrevala!

— G. Pavel Schneller, preds K. S. K. J., se je odpeljal zadnjo nedeljo proti Jolietu, kjer se vrši letna seja glavnih uradnikov te Jednote; g. Mihael Klobučar se je pa zopet vrnil v sredo zjutraj iz Elya, kjer se je mudil kot nadzornik v glavnem uradu J. S. K. J. pri pregledavanju letnega računa.

SOUTH RANGE.

Že dolgo časa se nisem oglasil iz našega rudarskega okraja. Danes imam poročati novico, katera se je pripetila zadnji ponedeljek, ali dne 27. tm. v tuk. rudniku "Baltic" Mine. št. 2, predor 12.

Iz dosedaj še nepoznatega vzroka je nastal ogenj, vsled malomarnosti in neprevidnosti dveh delavcev. Popravljala sta namreč oboke, pri tem sta pa najbrže dospela z lučjo preblizu lesenega tramovja. Smrad se je jel kmalu širiti iz rova venkaj na površje. Nam se ni zdela stvar tako nevarna, vsled tega smo se podali na svoja mesta v rovu; konečno smo pa začuli rešilni glas in zbežali okoli 10 ure na varno iz rdunika, št. 2, 3, 4, in 5.

V spremstvu kapitana in delovodje se je podalo kasneje nekaj mož v rov, katerim se je po napornem trudu posrečilo lokalizirati ogenj. Ob pol drugi uri čez polnoč bili smo zopet vsi na naših mestih.

Pri gašenju se je pet mož onesvestilo, katere je pa došli zdravnik kmalu spravil k zavesti. Sedaj se pri nas dela zopet kot preje.

Mike Muhvich, poročevalec.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Vse one cenj. naročnike, kateri morda ne dobivajo redno lista prosimo, naj nam blagovolijo to nenudoma naznaniti po dopisnici.

Skušali bomo takoj popravit vsak morebitni nedostatek.

Upravništvo
"NARODNEGA VESTNIKA"

NAZNANILO.

— Iz urada dr. Friderik Baraga št. 93. K. S. K. J. se naznanja, da je društvo dne 12. januarja na svoji redni mesečni seji, sklenilo da se pristopnina zniža na $3.25c. za dobo treh mesecev; Vsi na novo pristopli člani plačajo sedaj samo $3.25c. pristopnine. Zatoraj priporočam pristop vsem onim tukaj v Chisholmu stanujočim rojakom, kateri ne spadate še v nobeno društvo, v zvezi s K. S. K. Jednoto. Zdaj imate priložnost z malimi prispevki postati članom društva in Jednote, katera prav po materino skrbi za svoje člane; bodisi v slučaju smrti ali bolezni ali v poškodbi če je član zavarovan proti temu. Naj se torej vsak zaveden rojak brez odlašanja požuri da postane član društva in Jednote.

Iz urada PA DA[illegible] zgoraj imenovanega dru[illegible] naznanja vsem članom stanujočim na Chisholmu, da se naj polno številno udeleže seje dne 9. februarja 1913. Tem potom tudi prosim člane goriomenjenega društva, da bi se na društvenih sejah obnašali kakor se spodobi dobrim društv. bratom, ki gledajo za korist in uspeh društva, ne na društvenih sejah doprinašati take stvari, ki k društvu ne spadajo, kakor se je godilo to na zadnjih sejah; da bode vsaj mogel dr. predsednik malo reda držati. Ker to je jako žalostno, če se ne vrši seja mirnim potom. Glejte: Člani in bratje se imenujemo! Pa mesto ljubezni in sloge ki bi morala biti med nami, je sovraštvo in zakaj? Zato, ker ako ima eden ali drugi kako stranko, pa pri društveni seji dela ž njo prepir. Bodimo združeni in delujmo vsi skupaj za korist in blagor društva in njegovih članov; ne pa v propast! Vedni prepiri in nov društveni odbor, to se rado ponavlja kjer ni sloge, ker se člani ne zavedajo društvenega cilja. Ob koncu pozdravljam vse člane in članice slavne K. S. K. J. posebno pa dr. Friderik Baraga, št. 93.

Jacob Petrich, tajnik.

OPOMIN.

Podpisana opozorjam rojaka Luka Ribič-a v Biwabiku, stanujoč na Cass location, da naj pusti za lansko leto za košnjo prevzeti vrt v takem stališču, kakor ga je prevzel od Matt Bandeka. Jaz moram plačevati od zemljišča davek ali pristojbino. O tem plačilu imam pordila v rokah. Za lansko leto kupil je samo mrvo a zemlja je pa vsled najemnine moja. Toliko nu v ravnanje.

Marija Bavdek, Biwabik, Minn.

— Za vsebino oglasov tujih tvrdk ni odgovorno ne uredništvo ne upravništvo našega lista. Vendar pa prosimo cenj. odjemalce, ki kupujejo od tvrdk priobčenih v našem listu, naj nam izvolijo vsako morebitno nerednost ali nepoštenost prizadeto na ta način naznaniti. Mi skušamo priobčevati samo dobre oglase; slabih tvrdk ne bomo nikakor priporočali rojakom, ki bi jim morda utegnile škodovati.

Uprava "N. V."

KAM PA DANES?

— Kaj me vprašuješ, saj veš kje je dobiti najboljšo kaplico?

— Kje pa, Pepe?

— Jurče, ali res ne veš za gostilno **Charleta Zgonca na Lake St. v Chisholmu.** On prodaja pristno domačo kaplpjico iz newyorškega grozdja. Hajd z menoj, da se prepričaš. Prepričan sem, da ga boš nesel še ženi en bokal, da bosta bolj na roke.

Pri Chas. Zgoncu je dobiti vedno friško pivo in drugovrstne pijače najboljše vrste ter tudi fine smodke. Pri njemu so vedno na razpolago tudi prenočišča in rojaki, ki pridejo v Chisholm, so vedno dobro došli.

Ti, Pepe, kaj pa bo za prigrizek?

— Ha, ha, ha, — pečen krompir!

Na prodaj je

120 akrov zemljišča, dve milje oddaljeno od Nashwauk, Minn.; zemljišče se nahaja v Section 18, Town 57, R 22 in sicer: Lot 3, N. E. ¼ of S. W. ¼ in N. W. ¼ of S. E. ¼.

Dalje 160 akrov zemljišča severno od Buhl, Minn., katero leži Sec. 27, Town 59, Rang 91 in sicer: N. W. ¼ of S. E. ¼, S. E. ¼ of S. W. ¼, N. ½ of S. W. ¼.

Za cene in podrobnosti obrnite se na lastnika

JACOB STUBLER,
108 East Second St., Duluth, Minn.

PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v Gilbert in okolici se priporočam za popravljanje ur in naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstno zlatnino.

Pridite in kupite, da se prepričate o solidnem blagu in cenah. Za vsako popravo ur jamčim, tako tudi za dobro, trpežno novo blago. Podpirajte svojega tu živečega rojaka, ne pa tujca, ki pride ter zopet gre. Svoji k svojim!

JOSIP ČIMŽAR,
Broadway St., Gilbert, Minn.

IŠČE SE

MARIJA GOLOBICH, rojena Skala, doma iz vasi Kal pri Semiču, okraj Metlika na Dolenjskem. Pred dvajsetimi leti je bivala v Leadville, Colo. — Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njen naslov, naj ga blagovoli sporočiti meni, njeni sestri. **Neža Novak, P. O. Greaney, Minn.** 1-27-2-3

PRIPOROČILO.

Rojaki Slovenci in bratje Hrvati v Buhl, Minn., in okolici ter oni, ki se pripeljete od daleč po novi poulični železnici semkaj, vstavite in zglasite se v moji na novo otvorjeni edini slovenski **GOSTILNI.** Poulična kara se vstavi ravno pred mojim podjetjem. Točim vedno sveže pivo in vsakovrstne druge fine pijače. V zalogi imam tudi dobre smodke. Potujočim je na razpolago pri meni čedno in ceno prenočišče. — Za obilen poset se vljudno priporoča **Fran Arko,** po domače **Cvarin,** lastnik gostilne, **Buhl, Minn.,** (glavna cesta).

NOVA BRIVNICA.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril v novi hiši rojaka Anton Gerzina lepo urejeno **brivnico.** Priporočam se bratom Slovencem za obilen poset. — **Milan Gavrich,** brivec, Chisholm, Minn. 27-1-27-2

Walter H. Radermacher

odvetnik in pravni zastopnik

PISARNA:
DOWLING BLOCK, BROADWAY STREET
GILBERT, MINN.

Zastopam več najboljših in najstarejših zavarovalnih družb proti ognju, na življenje in proti ponesrečenju. Preskrbujem tudi varnostne (Surety) bonde. Ves ta oddelek bo zanaprej vodil gosp. **Louis Vessel.**

Posebno pozornost dajem pri tožbah in v vseh pravnih zadevah.

Prepričajte se o istinitosti!

Poskusite enkrat sodček mojega najboljšega rdečega vina iz Euclid grozdja. Za pristnost jamčim, ker ga lahko rabi vsak mašnik pri sv. daritvi. Vina imam veliko v zalogi. Cena $24.00 barrel. Postrežba točna in v popolno zadovoljnost.

Za obilna naročila se priporoča

Louis Lah,
trgovec z vinom
1033 62nd St., N. E., CLEVELAND, O.

Priporočilo.

Dobro izkušeni brivec se priporoča cenj. občinstvu za obilen poset. Brivnico imam nastanjeno v prostorih poznatega saloona Št. Praprotnika, kjer izvršujem brivsko obrt kar najbolj vestno. Govorim angleško in nemško. Pridite enkrat k meni in prepričajte se o postrežbi in delu.

A. ZASTRW,
BRIVEC
LAKE ST., CHISHOLM, MINN.

NAROČITE SE NA "NARODNI VESTNIK".

THE
FIRST STATE BANK
PRVA DRŽAVNA BANKA ELY, MINN.

Tem potom se naznanja vsem rojakom v Ely, Minnesota, in okolici, da je nova banka že opravičena sprejemati in izplačevati vloge. Poslovanje se vrši v uradu rojaka

GEO. L. BROZICH-A

dokler ne bode naše lastno poslopje dograjeno.

Naša zveza z večjimi bankami v Duluth, Minn., Minneapolis, Minn., Chicago, Ill., in New York, N. Y., vam jamči absolutno solidnost v poslovanju.

OD ULOG PLAČAMO PO 3% OD STO.

Rojaki, poslužite se naše banke in izročite vaše prihranke nam v pohrano.

DENAR V STARO DOMOVINO

pošiljamo hitro, točno in po najnižji ceni, kar nam omogočuje zveza z najboljšimi bankami tu in v inozemstvu.

THE FIRST STATE BANK
OF ELY, MINN.

M. J. MURPHY, predsednik. GEO. L. BROZICH, blagajnik.

VELIKA RAZPRODAJA

v A. M. Murnikovi trgovini.

Najlepša prilika za nakup

raznovrstnega blaga $50.000 vredne zaloge Pri vsaki stvari, kupljeni sedaj pri nas, si lahko prihranite ¼, ⅓, ½ in celo več, radi izjemno znižanih cen.

Še nikdar se Vam ni nudilo preje tako ugodna prilika. Pridite torej in prepričajte se o naših sedanjih cenah, dokler traja razprodaja.

Razprodaja je pričela v ponedeljek, 20. januarja ob 9. uri dopoldne, zaključi se pa v soboto 1. februarja ob 10. uri zvečer.

JOSIP SCHARABON,
BLIZU UNION POSTAJE.
415 West Michigan St., DULUTH, Minn.

KADAR PRIDETE V DULUTH, POSETITE ME. ZAGOTAVLJAM VAM IZVRSTNO POSTREŽBO V MOJI GOSTILNI.

Pošiljam denar v staro domovino
PO SVETOVNO ZNANI BANKI KNAUTH, NACHOD & KUEHNE.
Prodajam parobrodne in železniške listke

Kdor hoče dela

naj se nemudoma naroči na najnovejšo angleško knjigo:

"VELIKI SLOVENSKO-ANGLEŠKI TOLMAČ"

da se bo lahko in hitro brez učitelja priučil angleščine. — Knjiga obsega poleg slov.-angl. Slovnice, slov.-angl. razgovore za vsakdanjo potrebo, navodilo za angl. pisavo, spisovanje angleških pisem in kako se postane amerikanski državljan. Vse tega ima knjiga dozdaj največjislov.-angl. in angl.-slov. Knjiga, trdo in okusno v platnu vezana (nad 430 strani) stane $2.00, in se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 538 W. 145th STREET, NEW YORK, N. Y.
edino in največje založništvo slovensko-angleških in [illegible] slovenskih knjig. — pišite po cenik.

Iz stare domovine.

Kranjsko.

Umrla je gospa Fani Seunig roj. ...ldi, soproga trgovca g. Karola ...miga, stara 26 let. Zapušča ...t otrok.

Umrla je v Radovljici v noči od 6. januarja t. l. soproga Fr. ...ršaja, posestnika in odbornika "Mestne hranilnice" gospa ...ciška Megušar v starosti 67 ... Žalujoči rodbini naše sožalje!

Pokopali so dne 10. jan. usluž... tukajšnje tobačne tovarne ...teja Aleša, zvestega pristaša S. ... umrl je v visoki starosti 72 ... Pokojnik je bil eden redkih ...ranov z bojnega polja leta ... in 1866. V priznanje njegovih zaslug je pokojniku izkazala ...njo čast vojaška godba 27. peš... ka, ki se je udeležil slavne bitke pri Oeversee, v kateri se je po...nik odlikoval. Prsa pokojnega ...ka je krasilo pet svetinj: dve ...ski in tri zaslužne.

Umrl je 6. t. m. zjutraj višnje...ski župan in trgovec Anton ...ko, star komaj 32 let.

Poročil se je na Rovih učitelj Smole z gdčno. Franjo Gril, ...ko najemnika Kolezije.

Poroka. Dne 11. tm. se poročila ...vetniški kandidat dr. M. Šubic, ...vladnega svetnika I. Šubica in ...na Bela Kavčnik, hčerka višjega deželnega sodnega svetnika ...n Kavčnika.

Državna policija v Ljubljani ...ne poslovati dne 1. aprila. Od ...tnih policijskih stražnikov ...vzame država okolu 40 mož.

Vlom. Iz Šmartnega pri Litiji: ...noči med 26. in 27. decembrom ...je bilo ulomljeno v Razborško... trgovino. Poleg drugih stvari ...vlomilci odnesli baje tudi gotovine 500 kron. Da so vlomilci no... in domačini, dokazuje to, da ...vlomilno orodje, katero so do...mi-kovači spoznali za svojo ... deloma pozabili v trgovini, ...go pa zakopali v Jančetovo ko...nico tako, da je soseda to opa... V vasi je vsak prepričan, kdo ...storilci, toda javno se nihče no...postavljati, dokler jih žendar...rija ne prime. Štirje fantalini v ...sti od 16. do 20. leta, katerih ...eden nobenega denarja nima, ... nočeh po vlomu od neke go... znosili tri štefane vina in ...tevali cel kuhan želodec, in kru... Natakarica je takoj izpoznala, ...ti pobje po poštenem potu ni... prišli do denarja, in če bi, bi ne ...li na skrivaj vina iz gostilne, ...se jih je pa bala, jim je pro...la vino, želodec je pa utajila. ...ajši od teh se je celo hvalil, da ... prišel k njim za praznike neki ... in jim podaril kar celih 500 ...! Poleg navedenega ima žen...merija še veliko drugih dokazov v rokha. Zahtevamo v imenu ...vice natančno preiskavo o vlo... in da se krivci primejo in kaz...jejo.

Belokranjsko vino. Iz Radovice: Belokranjsko vino ni tako kislo, ...kor se nam je obetalo. Le neka... "čudno" leto je bilo lani za ... Nekaj vinogradov bogato ob...nih, da še ne zlepa tako, takoj ...stoječi pa niti za kebel grozdja. ...smo škropili in žvepljali, pa ... ni nič pomagalo. Upanja pa ... izgubimo. Nekateri zdaj še ...lajo, znamenje, da bodo še ..., dokler se nam ne odpre ... boljši viri dohodkov. Pa ... letos se dobi prav dobra ...ljica na prodaj, le pridite po... in pokusit, tudi dragi ni... tako, kakor je prav. Torej ... svidjenje.

Osebne vesti s pošte. Za pošt... nadoficijala je imenovan ... oficijal Fr. Šemrov v Lju...ni. Za poštna oficijala sta ime... poštna asistenta Matej ... in Luka Guzelj v Ljublja...

Slovensko gledališče. Dne 27. t. praznuje g. Danilo 35 letnico ...ega delovanja na slovenskem ...dališču.

Nov odvetnik v Radovljici. ...p. Fran Kobler, odvetnik v ...bljani, se v treh mesecih s ... pisarno preseli v Radov...

Volitve se bližajo. Radovljica ... baje nov, povečan kolodvor. ...va prispeva menda 150.000 ...a občina 50.000 K. Tako na... pripoveduje poslance g. vi... Pogačnik. Da bi le res bilo.

Canadian - Pacific - železnica. ...se ne spominja velikanskega lundra, ki so ga napravili klerikalci lansko leto, ko je ameriška železniška družba vpeljala razpredne vozove na državni železnici. Amerikancem so na Gorenjskem napravili velikanski sprejem, sam dr. Šusteršič se jim je klanjal do tal, dr. Krisper mu je pa ministriral. Pozdravi — zastave — narodne noše — petje — muzika — šopki — "Slovenec" kar nimogel popisati te glorije. Mi smo že takrat povedali, da je vse to skupaj humbug in da gre ameriškim špekulantom le za to, da bi nalovili izseljence za Kanado. In zdaj se je izkazalo, da smo uganili resnico. Te dni so nemški listi poročali, da hoče Canadian-Pacific-Railway v velikem obsegu organizirati izseljevanje iz Avstrije v Kanado. Lovili bodo v prvi vrsti Slovence in Poljake, Maloruse, Hrvate itd. Naj bo slovenska javnost posvarjena, zakaj Kanada ni pripravna za izseljevanje, najmanj pa za naše ljudi, ki ne gredo v Ameriko, da bi v pragozdih zmrzovali, nego hočejo v industriji kaj zaslužiti. Svarimo naše ljudi odločno pred temi kanadskimi spekulanti, četudi se bodo gotovo sklicevali na komplimente, ki jim ih je delal lani ta naš kratkovidni dr. Šusteršič.

Zapiranje trgovin v Ljubljani. Dne 11. tm. je sklicalo "Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov" k Perlesu shod, da sklepa o nadaljnih korakih v boju za zgodnejše zapiranje trgovin; zbrani trgovski sotrudniki so sklenili pozvati delegacijo, da urgira na deželni vladi izvršitev zahtev, predloženih v spomenici. Shod je bil prav zanimiv, ker je pokazal, da je vse besedičenje o složnem nastopanju šefov in sotrudnikov lažnjivo in škodljivo za sotrudnike. Na shodu so padale jako pikre besede na adreso posameznih trgovcev, ki prav nesramno izkoriščajo svoje osobje. Pri nekem trgovcu, da omenjamo le en zgled ki ima več trgovin in nad trideset službencev, še danes nimajo trgovski sotrudniki poldrugournega opoldanskega oddiha, ki jim gre po zakonu: po 12. zapuščajo trgovino in ob 1. so že zopet na tlaki. Tudi glede na večerno zapiranje so se čule pritožbe in še vedno se dobe v Ljubljani trgovci, ki bi svoje uslužbence držali najraje do polnoči v prodajalni.

Sodnikom-lajikom z naslovom "cesarski svetnik" so vsled razglasa c. kr. pravosodnega ministrstva v sporazumu z ministrstvom za trgovino pri c. kr. okrožnem sodišču v Rudolfovem za dobo treh let zopet imenovani trgovci gg: Karol Barborič, Urban Horvat, Jurij Picek in Franc Seidl, vsi v Novem mestu.

Nova občina na Dolenjskem. Cesar je potrdil sklep deželnega zbora, po katerem postane Polje v občini Toplice na Dolenjskem samostojna občina.

Policijski pes v Novem mestu. Kakor poroča "Slevenec" je dobila orožniška postaja v Novem mestu policajskega psa.

Živina se kolje — davka prosto. Do sedaj je moral vsak lastnik živinčeta, ako ga je moral zaklati, oziroma pobiti v sili, plačati užitnino, Z novim letom pa je stopil v veljavo zakon, po katerem bo lastnik živino, ki jo mora vsled bolezni ali nezgode doma zaklati, oproščen užitnine in doklad, četudi bo meso prodal. Živino mu bo smel zaklati ali pobiti tudi mesar, meso pa bo smel prodajati samo lastnik živine.

V Novem mestu je v letu 1912 umrlo 82 oseb, od teh v ženski bolnici 49, v mestu 33, rojenih je bilo 54 otrok, med temi v ženski bolnici 21, v mestu 33. je bilo 6.

Sekudarijem ženske bolnice v Novem mestu je imenovan dr. Božidar Kuessel.

Škrlatinka se je pojavila v Kandiji pri Novem mestu. Naznanjenih je že več slučajev iz obeh krajev, smrtnega slučaja pa dosedaj še ni bilo.

Sankcijoniran zakon. Cesar je sankcijoniral zakon kranjskega deželnega zbora glede preložitve okrajne ceste Trojana - Zagorje, v delni progi pri Zagorju.

Iz Mirne na Dolenjskem se nam piše: Kakor na Balkanu, tako imamo tudi v Mirni večno vojsko zaradi zemlje. Ljudje se bojujejo za male kose zemlje ali za lastninske pravice na tuji zemlji. Pravda sledi pravdi; odvetniki imajo v Mirni dobre čase, Skoro vsak, kdor se kaj tožari, vzame odvetnika. Tuja zemlja našim ljudem preveč diši, posebno zemlja pred pragom. Na sodni dan se Mirenčanje ne bodo mogli pritoževati, da niso zavžili dovolj pravd v svojem življenju. — — župnik A. Kocjančič je 6. t. m. naznanil, da bo splomadi birma. Ob enem je po škofovem ukazu naznanil, da ne more biti ne za krstnega, ne za birmskega botra, kdor napredne časopise bere ali je manje naročen. Tacega, je obetal, bom jaz pri birmanju vsakega vprašal kaj takega, da ne bo znal in ga bom s tem osramotil. Ako takega botra pri krstu vprašam, ali se otrok odpove hudiču? in boter odgovori, da, nadalje, ali se odpove vsem hudodobnim duhovom in njih zapeljavanju? in boter zopet reče, da — mu porečem: Kako moreš tako odgovarjati, ko imaš doma Luciferja in ga bereš z najboljšo slastjo? — Oh, gospod župnik Kocjančič, kako se nam vi mislite! Kaj vam res ne pride nič pametnega na misel, da morate take čenče klatiti. Hudiči in hudobni duhovi in njih zapeljavanje — to je dobro za pastirčke v kakih hribih na Hrvaškem, naši ljudje se vam smejejo, če jim take pravite. Vedite, da si ne damo od nikoga ukazovati, kaj bomo brali. — Premegokop dobro napreduje in je za Mirno važna pridobitev. Železnica je provzročila, da Mirna lepo napreduje, manjka le prijateljstva in medsebojnega sporazuma.

Srečno pot! Dne 10. tm. je neki odposlanec novega rudniškega podjetja v Karvinu na Šleškem prišel v Ljubljano nabirat delavce in jih tudi dobil 20 po številu. Pa kake moči so vam to! Mož se je namreč podal kot neznanec tukajšnjih razmer v žganjarije, kjer je imel srečo. Ker je ljudem obljubil dobro eksistenco, so se mu ljubi žganjarčki radevolje ponudili. Večinoma so vsi znani prijatelji Mestnega loga. Počasi so prikorakali proti kolodvoru in se kislih obrazov zaprli v skupen voz. Pri odhodu vlaka se je začula "krasna" melodija "Oh zdaj gremo..." in odšli so. Eden očividcev, ki je bil pri prizoru na kolodvoru, se je na glas zasmejal in vzkliknil: "No, po teh pa policiji ne bo žal."

Nesreča. Te dni je posestnik Iv. Wolf v Podpreski pri Dragi imel opraviti s hlodi, pri čemer mu je eden padel na levo nogo in mu jo zdrobil. Prepeljal so ga v deželno bolnišnico.

Tatinski pomočniki. Josip Golubic iz Piljenice, Mirko Rajhovič iz Oreha in Blagoje Storič iz Ludbrega pri Varaždinu so bili zaposleni kot slastičarski pomočniki pri Oroslavu Dolencu v Ljubljani. Tekom svojega službovanja so mu vzeli iz delavnice v Veliki Čolnarski ulici več voska. Dne 13. decembra leta 1912. so oddali 59 kg. voska kot prtljago na južnem kolodvoru. S to prtljago se je peljal Golubič, kateri je imel še par kilogramov voska v žepu, v Zagreb. Tam je ukradno blago oddal svojemu bratu, ki je vosek razpečal in mu po pošti poslal 140 kron. Od tega denarja je dal Golubič 60 K Blagoji Skoriču, dočim Rajkovič ni ničesar dobil. Po aretaciji obdolžencev je našel pomočnik Albin Ziegler na podstrešju nad skladiščem še 78 kg voska skritega. Obdolženci, ki svoj čin priznavajo, so bili vsi kaznovani, in sicer Golubič na pet, Skorič na štiri in Rajkovič na tri mesece, vsi trije težke ječe.

Pomagati si je znal. Ignacij Cunder je bil zavarovalni agent pri banki "Slaviji". Kot tak je dobival 40 od stot. od čiste zavarovalnine, potem pa še od vsakega zavarovanca poseboj 2 kroni. Ker je pa dandanes na tem polju za potovalne agente vsled prevelike konkurence jako malo opravila, torej malo zaslužka, je pogodil obdolženec drugo. Fingiral je sam zavarovance, podpisal na ponudbah njih imena, za kar mu je zavarovalnica provizijo izplačala. Na ta način je banko "Slavijo" oškodoval za znesek 275 K 73 vin. Obdolženec, ki ničesar ne taji, bode sedel z ato šest tednov v ječi.

Vojno pilotski znak. Cesar je uvedel vojnopilotski znak, ki se bo nosil na desnih prsih. Znak obstoja iz lavorjevega venca s krono, spodaj so začetne cesarjeve črke, cel znak kron. orel z razprostrtimi peruti. Znak podeli vojno ministrstvo na predlog poveljnika zrakoplovnega oddelka vsem tistim osebam aktivne in neaktivne armade, ki zadoste prdepisom.

Avstro - Ogrska banka je napravila leta 1912 — 40,079.628 K čistega dobička. Dividenda se je določila delničarjem 8.571 odstotkov, 120 K za akcijo; lani je znašala dividenda za akcijo 104 K 40 h.

Štajersko.

V Ameriko pobegnil je posestnik in gostilničar Jožef Praznik iz Zabukovcev. Pregnali so ga dolgovi. Veleindustrijcu Petru Majdiču je odnesel 40.000 kron.

Aretirali so bivšega tajnika občine Teharje Mihaela Feguša, ker je obdolžen, da je sleparil pri zavarovalnimi neke hiše, ki je bila na njegovo ime zavarovana, a je pogorela. Sumijo, da je sam zažgal.

Iz zdravniške službe. Zdravnik v Braslovčah, g. dr. Červinka, je imenovan za distriktnega zdravnika za okrožje Braslovče — Polzela. — Dr. Skaza je imenovan za distriktnega zdravnika v Rušah.

Celjske novice. Ljudsko gibanje. V naši župniji je leta 1912. umrlo 452 oseb, rojene pa so bile 403 osebe; poročenih je bilo 118 parov. — Pravico javnosti je podelilo naučno ministrstvo dvorazredni trgovski šoli za deklice tudi za leto 1912. do 13. — V Celju moramí tudi Slovenci dobiti trgovsko šolo.

Slovenska zmaga. V slovenjebistriškem okraju je štajercijanstvo v dveh občinah doživelo hud poraz pri občinskih volitvah. V Šmartnem na Pohorju in v Novi vasi. V obeh občinah so zmagali Slovenci.

Roparski umor. Iz Gmuenda poročajo: V Zehenthofu so našli 52 letnega trgovca z živino, Franca Cchoena, blizu njegove hiše mrtvega. Imel je razklano črepinjo. Policijski pes "Blitz" okr. sodnika v Schremsu je našel morilno orodje, okrvavljeno sekiro za sekanje sladkorja. Čez dva dni je orožništvo zasledilo morilca. 26 letnega trgovca Jožefa Ruppa, očeta dveh otrok. Morilec je priznal, da je Schoena umoril ter ga oropal za 1200 K. Umorjeni je zapustil sina in hčer, ki se je hotela v nedeljo poročiti.

Drobne novice. Konkurzi v Gradcu. V konkurz je prišel Anton Kuhar, trgovec z usnjem v Gradcu, Radetckistrasse 19; začasni upravitelj konkurzne mase je razglašen konkurz nad zapuščino Alfonza Engelhoferja, hišnega posestnika v Mariengasse 31. Začasni konkurzni upravitlj je odvetnik dr. Miha Seidnitzer. Ta konkurz je v zvezi s polonom "Alpenlaendische Eskomptgesellschaft". — V Celju je umrl inženir Edmund Unger-Ullmann, 49 let star. Bil je lastnik opekarne. — Iz Teharja poročajo, da se je sedemletna šolarica Terezija Skale v Bukovem žlaku nevarno opekla. Dala si je ob nenavzočnosti staršev opravka pri ognjišču; vnela se ji je obleka in je deklica tako poškodovana, da so jo morali spraviti v bolnišnico. — Zgorela je v strici se je ustanovil poseben nanovskega graščinskega uslužbenca Štefana Babiča. — Nečloveška mati. V Dravi sta našla blizu Podbreža pod Ptujem dva kmečka fanta papirnato škatljo v kateri se je nahajali v robec zavito mrtvo telesce novorojenega fanta. O nečloveški materi še ni sedaj nobenega sledu. — V Slovenski Bistrici se je ustanovil poseban naseljevalni odsek "Suedmarke", ki bo razširil svoj delokrog tudi na Pragersko in Poljčane. — V Bistrici nad Mariborom se je hotel z revolverjem ustreliti delavec Franc Jurančič. Ni se mu pa čisto posrečilo, temveč se je samo težko ranil. Jurančič je vdovec in oče treh nepreskrbljenih otrok. — Iz Maribora. "Marb. Zeitung" poroča, d aje dež. posl. Neger, ki se je vsled padca v kazini zelo poškodoval, že okreval. — Lepa starost. Pri Sv. Jakobu v Slov. gor. je umrla prevžitkarica Jera Markuš, stara 90 let.

Primorsko.

Razpust občinskega sveta. Iz Zadra poročajo, da je namestništvo razpustilo sporazumno z deželnim odborom občinski zastop v Muču in izročilo začasno vodstvo občine okrajnemu komisarju dr. Karlu Borcu. Vzroki razpusta še niso znani.

Občinska kriza v Komnu. Od 34 starešin v Komnu je poslalo 19 starešin županu pismeno izjavo, da odlagajo svoje mandate in se zahvaljujejo za čast, ki so jim jo podelili njihovi volilci.

Naslednik dr. Flappa. Kot resen naslednik poreško puljskoga škofa dr. Flappa se imenuje v dobro informiranih političnih krogih stolni prošt v Gorici in deželni poslanec dr. Faidutti.

Protestanski agitatori na delu. Po Goriškem hodijo še vedno okrog protestanski agitatorji, ki prav usiljivo priporočajo svoje sveto pismo, ki je izšlo v založbi Kleinmayer & Bamberg v Ljubljani. Opozarjamo ljudi, da so te brošure od katoliške cerkve prepovedane.

Vlom v vilo v Solkanu. V vilo Lydie Nordis v Solkanu so vlomili tatovi in odnesli veliko zalogo perila in obleke. Škoda znaša čez 10000 kron. Policija je baje vlomilcem že na sledu in so enega izmed vlomilcev že aretirali.

Kot osumljenca za napad na zlatarja Anese v Trstu so aretirali 39 letnega krošnjarja Jerneja Morisa. Moris je šel mimo Anesejeve trgovine in Anese ga je spoznal kot napadalca. Osumljenec je dokazal deloma alibi, deloma pa je začel tudi Anese dvomiti ali je to pravi ali ne. Morisa so po preiskavi izpustili na prosto.

Smrt 88 let starega fanta. Te dni je umrl na Ravnah pri Črnicah najstarejši mož cele županije Josip Peršič, star 88 let. Pokojni je bil jako priljubljen večletnik prednik tretjega reda in povsod spoštovan.

Koroško.

Kranjec-Amerićan napaden na Koroškem. Pri Beljaku je brezposelni dninar Popotnik napadel in pobil na tla 46 let starega Franceta Petriča, doma iz Cerknice na Kranjskem, ki se je vrnil iz Amerike in je kazal Popotniku prihranjen dnear in hranilno knjižico za 7000 K. Popotnik je Petriču vzel ves denar, namesto hranilne knjižice pa je zgrabil in odnesel Petričevo delavsko knjižico. Popotnika so kmalu nato aretirali. Dobili so pri njem še 6000 K.

Ošpice. V Volšperku je obolelo več otrok za ošpicami. Zaprli so že en razred šole. Tudi dva učitelja sta vsled bolezni kontumacirana.

Okrajna bolniška blagajna v Celovcu je zahtevala od podjetnika Josipa Husa, ko je ta odznanil svoje delavce, za čas do izkaza prijave delavcev pri Splošni bolniški podporni blagajni doplačilo 148 kron zavarovalnine, češ, da je okrajna bolniška blagajna upravičena pobirati prispevke do tistega časa, dokler se ne izkaže, da so delavci prijavljeni pri drugi blagajni. Proti tej zahtevi se je Hus pritožil in deželno sodišče je njegovi pritožbi ugodilo, čez da prenehajo pravice bolniške blagajne že z dnevom odznanitve, ne pa šele takrat, ko še izkaže pristop k drugi blagajni. To odločbo je potrdilo tudi notranje ministrstvo in končno na pritožbo okrajne bolniške blagajne tudi upravni sodni dvor na Dunaju.

Cena živil. Na vseh krajih, posebno pa na Zgornjem Koroškem so se letošnji tujci močno pritoževali, da so jih stiskali s pretiranimi cenami. Največ pritožb je došlo c. kr. okrajnemu glavarstvu v Špitalu. Na prošnjo društva za promet tujcev v Celovcu je prisililo omenjeno okrajno glavarstvo zadruge trgovcev v špitalskem glavarstvu, da naj podajo natančne tarife za vsa živila. Po daljšem obotavljanju in pogajanju so podali sledeče tarife: za kilo surovega masla 3 K 40 vin. do 4 K; jajce 8 do 12 vin; krompir kila po 8 vin.; pšenična moka po 46 d o48 vin.; rženi kruh kila po 35 vin; polentna moka po 34 do 36 vin; stročje (fižal i dr.) po 36 do 80 vin; sladkor po 88 do 92 vin petrolej po 36 do 40 vin.; liter mleka po 24 vin. Glede cene mesa se pogajanja še vrše. — Naši kmetje in naši trgovci naj se tudi po teh, prav primernih cenah ravnajo; sicer bodo oškodovani vsled konkurence. Nemalo trpimo vsled pomanjkljivega trgovskega duha.

SPOMINJAJTE SE OB RAZNIH PRILIKAH SLOVENSKEGA SIROTIŠČA V AMERIKI.

Miners National Bank,

EVELETH, MINN.

Kapital, preostanek in delniška odgovornost

$74.000.00

Pošiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta.

Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.

Posetite nas.

Rojaki na Ely, Minn.

Kadar rabite VOZOVE za kake SLAVNOSTI, ŽENITOVANJA ali POGREBE, obrnite se na

JOHN DINSMORE LIVERY

TELEFON ŠT. 55

kateri ima na razpolago dobre konje in vozove za vsak slučaj. Ima tudi konje za vsako drugo delo.

Vprašajte za cene pri nas, kadar kaj potrebujete!

JOHN DINSMORE, lastnik.

KOVALL & SON, ELY, MINN.

GROCERIJSKA IN MANUFAKTURNA TRGOVINA

Tem potom naznanjamo cenj. občinstvu, da imamo v zalogi veliko izbero GROCERIJSKEGA in MANUFAKTURNEGA blaga, ter se priporočamo cenj. odjemalcem za blagohotno naklonjenost. ... ...

Za sveže in dobro blago jamčimo. Cene nizke. Poskusite in se prepričajte o resničnosti.

V POSLOPJU SARTORI BROS. ELY, MINN.

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje prodaje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!

Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočat

MATH. VIDAS,

slovenska trgovina

BIWABIK, MINN. Telefon 63.

Duluth Brewing & Malting Co.

Duluth, Minn.

Vari najboljso in rojakom dobro znano pivo v steklenicah pod imenom „REX" kakor :: tudi pivo v sodckih. ::

FRANK TRAMPUSH,

upravitelj za Mesaba Range. Virginia, Minn

A. M. MURNIK

Grant Avenue Eveleth, Minn.

Največja zaloga

MANUFAKTURNEGA BLAGA, TKANINE, ŽENSKIH IN OTROČJIH OBLEK, KLOBUKOV IN VSEH DRUGIH DOMAŽIH POTREBŠČIN.

Posebno pozornost posvečamo Slovenkam!

PRIDITE IN SI OGLEJTE NAČO ZALOGO TER PREPRIŽAJTE O ŇAČIH NIZKIH CENAH.

"Narodni Vestnik"

National Herald.

Slovenic Semi-Weekly.

Owned and published by the

Slovenian Printing & Publishing Company

a corporation.

Geo L. Brozich, President
Joseph Gerzin, Vice President
John Zupan, Secretary & Editor
Joseph Koshak, Treasurer
Joseph Mantel, Director

Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

National Herald

Issued every Monday and Thursday; subscription yearly $2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.
Rates on application

„Entered as second-class matter May 11. 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879."

„NARODNI VESTNIK"

Izdaja

Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.

Izhaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh

Naročnina stane:

Za Ameriko in Canado za celo leto . .	$2.00
za pol leta . .	$1.00
Za Evropo za celo leto	$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.
Denarne pošiljatve in dopisi se naj pošiljajo na naslov:

"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street
Duluth, Minn.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL
WORLD BUILDING NEW YORK

Spominjajte se ob raznih prilikah

SLOVENSKEGA ZAVETIŠČA V AMERIKI.

FARMERJI IN POLITIKA.

V več državah je najti med raznimi političnimi strankami tudi takozvane "agrarne" stranke. Beseda "agraren" izvira iz latinščine: "agricola", kmet ali poljedelec. Tako je zelo močna agrarna stranka v avstrijskem, nemškem, belgijskem in drugih državnih zbornicah. Zadnja leta izginila je pa ta stranka skoraj do cela s površja na Angleškem, to pa radi tega, ker se ondotno ljudstvo noče dosti več pečati s kmetijstvom.

Kako politično vlogo pa igra ravno farmer v Zedinjenih državah, razvideli bomo v kratkem. Dasiravno stopamo z duhom napredka dalje, pogrešamo še močne agrarne politične stranke naših farmerjev, kajti ravno farmerji tvorijo največjo vrednost vseh pridelkov. Dokazano je, da se je splošno narodno bogastvo v Zedinjenih državah zadnja leta podvojilo, in to vse vsled pridnih rok raznih farmerjev, ki spreminjajo velike planjave ali zemljišča v rodovitne farme.

Do sedaj je stara republikanska stranka umela na spreten način voditi težnje delavca in poljedelca vse pod enim dežnikom. A nastalo je v današnjem političnem življenju važno vprašanje glede zaščite ameriškega farmerja.

Iz raznih okrajev po deželi preselilo se je zadnja leta mnogo ljudi v mesta. Število neproducentov postalo je približno številu producentov. Težko je rešiti na ta način pereče vprašanje o življenski draginji. Kmetu primanjkuje namreč delavnih moči, svoje pridelke mora dajati na trgu bogatim prekupovalcem za slepo ceno, tako se pripeti često-krat, da se kmetič muči leto in dan zastonj na svojem zemljišču, osobito, če ga zadene še slaba letina. Veliko vpliva v tem slučaju nespametno urejena ameriška carinska tabelica. — Ena stranka želi doklado pri uvozu znižati, druga pa celo zvišati.

Sedaj na krmilu obstoječa demokratska stranka je pred vsem započela akcijo za znižanje surovih pridelkov; to naj bi vplivalo za dobrobit celokupnega ameriškega trga?

O tem piše znano glasilo demokratske stranke "Sun" v New Yorku:

Dosedaj nam je prinesla dolgotrajna borba napram trustom samo moralno zadoščenje. Ako bi se tudi vse bogate truste razpustilo, bi to ne vplivalo dosti na posameznika, kmeta, meščana ali delavca.

Demokratska stranka deluje v prvi vrsti na znižanje cene pri surovih izdelkih, potrebnih vsakomur za vsakdanje življenje. Hrano ali živež se mora prištevati med glavne faktorje prizadete države, da ljudstvo iste ne plačuje previsoko. Kjer je ljudstvo zadovoljno s tržnimi cenami, tam vlada mir in blagostanje naroda.

Tako se pa n. pr. v Zedinjenih državah godi v tem pogledu velika krivica. Pridelke se izvaža v preveliki meri v inozemstvo, in konečno mora trpeti tozadevne posledice ljudstvo samo. Čemu bi res ljudstvu sedaj naklonjena demokratska stranka ne storila potrebnih korakov za odpravo carine pri uvozu živine iz Kanade, Mehike ter Južne Amerike?

Ta važna vprašanja naj bi se na vsak način rešilo pri prihodnjem zasedanju kongresa.

Ako se posreči ta izpeljava sedanji vodilni politični stranki, potem jo bomo smeli imenovati tudi novo "agrarno" stranko. Znižanje carine pri uvozu živine iz sosednih naših držav ne bo dosti vplivalo na dnevne tržne cene; saj imajo glavno besedo v tem pogledu samo bogati mesarski baroni, s svojimi sto tisoč glavami broječimi čredami, daleč tamkaj na zapadu. Farmer bo lahko prodal svojo živino vseeno brez kake izgube že na domačem trgu, in če se konečno snižajo tudi cene raznih živil — bode tudi marsikak farmer veliko ložje shajal, ker mu ne bo morda potreba plačevati tako drago življenske potrebščine zase ali za svoje delavce.

V POMOČ NASELJENCEM.

Znano je, da lahko prinese vsak ameriški državljan, če se vrača iz inozemstva za $100 vrednosti raznega blaga popolnoma carine prosto. Ta odredba pa ne velja za naseljence ali nedržavljane.

Carinska oblast na Ellis Islandu rada odvzame naseljencu po 45, 100 in celo do 150 odst. vrednosti od njegovih stvari, prinešenih seboj iz starega kraja. Od raznih kosov nove obleke plačati morajo do 100 odstotkov in celo od najpotrebnejših novih oblek se zahteva carino. Tako n. pr. se mora plačati tu carine skoraj več kot je bilo blago samo ob sebi vredno v starem kraju. Od volnenih izdelkov se računa pri funtu 44c ter 55 odstotkov od vrednosti, od volnene obleke, ki je n. pr. veljala zunaj 20 kron ali $4.00, pride skupnih carinskih stroškov K 33 ali $6.60.

Naravno, da se ne računa na izdelke, rabljene že leto dni, — nič carine.

Vsakemu naseljencu je pa dana prilika rešiti morda zaplenjeno mu blago tekom 12 mesecev, če pošlje med tem časom zahtevano carino. Koliko je pa slučajev, da se prizadete stranke vsled neznanja predpisov ali angleščine nočejo zanimati več za zaplenjene predmete. Raje trpe škodo vsled tega.

Leta 1911 je priporočal novi carinski komisar, Wm. Loeb, ml., predlogo, naj se določi za vsakega novodošleca za $100 vrednosti blaga prosto carine; to naj bi se oziralo na državljane, tako tudi na nedržavljane. Upošteti so pri tem privatni efekti ter razne gospodinjske potrebščine.

Pred kratkim uročil je poslanec Jefferson Levy v kongresni zbornici svojo predlogo, naj se dovoli vsem potnikom do $300 vrednosti blaga colnine prosto. Za to predlogo se zanimajo celo višji uradniki carinske oblasti. Krivična je postava, ki dovoljuje n. pr. milijonarki pri njenih 20 zabojih dragocenega blaga $100 popusta, reven in priprost naseljenec mora pa plačati od vseh svojih predmetov tako visoko carino; če bi se pa branil zadostiti tej postavi, mu naš stric Sam celo dotične stvari zapleni.

PO STARI METODI.

Veliki dogodki na Balkanu so med sovražniki slovanskih narodov v habsburški monarhiji vzbudili veliko paniko. Velik strah je pred Srbijo, še večji je pa strah pred avstro-ogrskimi Jugoslovani. S temi so doslej različne vlade, pa Nemci in Madžari delali kar so hoteli — eksploatirali so jih in uničevali in zastavljali vse moči, da napravijo iz njih hlapce madžarskega in nemškega imperijalizma. Zdaj so balkanske premembe povzročile, da so Jugoslovani postali mogočen faktor v avsto-ogrski monarhiji in to je spravilo na noge vse, katerim groze Jugoslovani zmešati račune.

Vse se pripravlja na velik boj zoper Jugoslovane. Najprej so si segli v roke Nemci in Madžari in se zvezali za ohranitev dualizma, ki je na Ogrskem dal vso moč Madžarom, v Avstriji pa Nemcem. Madžari in Nemci pa čutijo, da sami niso dovolj močni, da bi potlačili Jugoslovanstvo pod nemško-madžarski podplat in zato iščejo zaveznikov.

Stare metode, ki so jo vspešno prakticirali Nemci že večkrat, so se zdaj zopet oprijeli tako Nemci kakor tudi Madžari.

Časih so bili Nemci edini gospodarji v širni habsburški monarhiji in so tlačili vse druge narodnosti. Odpor, ki ga je to izzvalo, je bil tako velik, da je prišlo nemško gospodstvo v nevarnost. Tedaj pa so si Nemci pomagali s tem, da so se z enim tlačenih narodov porazumeli in pobotali ter potem z njegovo pomočjo nadaljevali svoje početje. Ko Madžarov niso mogli ukrotiti in ugnati, so se ž njimi poravnali in si bratsko razdelili gospodstvo: Madžari boste vladali Translitvansko, Nemci pa Cislitvansko, v obeh državnih polovicah pa proti Slovanom. Ko Nemci niso bili več kos združenim Slovanom, so ponudili spravo Poljakom: izročili so jim Gališko in si s tem zagotovili zavezništvo Poljakov.

Zdaj lomi strah pred Jugoslovani Nemcem in Madžarom kosti. In zopet so segli po stari metodi in bi radi po njej utrdili svojo moč in dosegli popolno izoliranje Jugoslovanov.

Madžari iščejo sporazumljenje z Romuni. Ti so bili doslej na Ogrskem preganjani in zatirani kakor Slovaki ali kakor so Slovenci v Avstriji. Madžari so to lahko delali, zakaj v Bukareštu nosi hohenzollerski princ kraljevo krono in ta je že znal skrbeti, da se romunski narod v svobodni Romuniji ni zanimal za svoje krvne brate na Madžarskem. Toda v zadnjem času se je začela v Romuniji pojavljati velika nevolja proti Ogrski in zato se skušajo Madžari sporazumeti z Romuni in doseči ž njimi spravo, ki naj poveča njihove moči za boj proti Slovanom. Očividno je, da bi Nemci radi z Madžari in Romuni napravili mogočno živo gorovje med severnimi in južnimi Slovani od Pasava pa do Črnega morja.

Pri tem pa pozabljajo, da je vmes že na četrtino češki Dunaj in da je vmes Budimpešta, kjer prebiva 400,000 Slovanov in kjer stoji kraljevski grad sredi srbskega okraja tega navidezno madžarskega mesta....

Nemci uvidevajo, da vse to še ne zadostuje za vresničenje njihovih želja in da jim ne da še dovolj moči za boj zoper Jugoslovane.

Pomoči iščejo na dveh straneh, pomoči iščejo pri Slovanih, ki so jih doslej ali preganjali ali vsaj prepuščali njihovi usodi.

Nemška politika si prizadeva na vso moč, da bi dosegla spravo med Poljaki in med Malorusi. Če bi se dosegla in bi poleg Poljakov stopili še Malorusi na stran vlade in njenih nemških zaveznikov, bi bilo nemštvo mogočno podprto in ojačeno za boj proti Jugoslovanom.

Pa še več. Nemci vabijo tudi Čehe, naj stopijo na njihovo stran in naj pomagajo ohraniti dualizem ter izolirati Jugoslovane. Najprej so Čehom grozili — zdaj jih pa že kličejo na pomoč in jim na flavto c. kr. vlade piskajo vabljive melodije.

Stara metoda. Kadar Nemci sami niso dosti močni, da bi izvojevali svoje cilje, pa se skušajo poravnati z nekaterimi nasprotniki, da bi se z njih podporo lotili drugih.

Toda Nemci pozabljajo, da je že štirideset let poteklo, kar so to svojo metodo z uspehom prakticirali in kraje bilo mogoče takrat doseči s Poljaki in z Madžari, to bo dandanes morda težje doseči s Čehi in z Malorusi ali pa celo ne. Tekom teh štiridesetih let se je marsikaj temeljito izpremenilo in zato nas navdaja trdno upanje, da se bodo nemški načrti to pot izjalovili in da se njih stara metoda ne bo obnesla; a to naše upanje je toliko trdnejše, ker poznamo tudi moč Jugoslovanstva in vemo, da bi si znalo Jugoslovanstvo izvojevati svoje pravice tudi z lastnimi silami.

VOJAŠKA MOČ TURČIJE IN BALKANSKIH DRŽAV PRI ČATALDŽI.

Ker ni izključeno, da se balkanska vojska nadaljuje, se tu zdaj premotriva vojaški položaj po sklenjenem premirju. Vojaški strokovni listi ga na podlagi točnih informacij precenjujejo tako le:

Pri Čataldži stoji pod poveljstvom generala Ahmed Abuk Paše 1., 2. in 3. armadni ter 1. in 2. redifni zbor, h katerim se je početkom decembra pritegnila še 30. nizamska divizija iz Erzinghiana, skupno 120.000 mož, 350 topov (40 lahkih in okoli 25 težkih) in 1500 konjenice.

Na poluotoku Gallipoli in ob Dardanelah stoje pod poveljstvom Fahri Paše reditne divizije Kala Sultanie in Edremit, 3. redifni zbor in še ena redivna divizija, skupno 50 do 60 bataljonov, to je 35 do 40.000 mož.

V Carigradu stoje dozdaj le še nadomestne čete, katere tukaj izurjajo. Na aziatski strani pri Haidar paši in Ismidu se nahajajo deli neke kombinirane sirske nizamske divizije. Pričakujejo tudi še 28. in 31. nizamsko divizijo (Erzerum in Erzinghiam) in redifsko divizijo Sivas, tako da bi se moglo tu zbrati okoli 40.000 mož infanterije. Sirskih redifskih divizij še niso odposlali, ker so popolnoma neizvežbane, imajo v prostoru Adana-Mersina pripravljenih 50 redifnih bataljonov, to je okoli 350.000 mož.

Vsega skupaj imajo torej Turki v Evropi (Čataldža-Gallipoli) okoli 170.000 mož, nasproti Carigradu na azijski obali je pripravljenih okoli 40.000, 35.000 v Srbiji pa pride šele veliko pozneje v poštev, tako da znaša vsa vojna moč Turčije, ako bi napela vse sile, okoli 250.000 mož.

Moč balkanskih držav se da veliko težje preračunati, ker ne pride tu veliko v javnost. Na vsak način so Bulgari pri Čataldži najmanj tako močni kakor Turki, a tudi pri Rodostu so pripravljene bolgarske in grške divizije za napad na Gallipoli in Dardanele v približno isti moči kakor Turki. Srbi so vezani samo v Albaniji, kjer bo, vštevši Skader, stalo okoli 20.000 mož, in pred Odrinom, kjer bo 30.000 Srbov. Sicer so pa Srbi prosti, Grki so vezani v Epiru, kjer stojita Zekki- in Ersadpaša z okoli 40.000 močni, ostala grška moč se lahko razvije na Gallipolju.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

K. P., Chicago. Takozvana "Nickel Plate" železniška proga, ki vodi iz New Yorka proti Chicagi je stara že več let. Svoječasno je bila vsled slabega prometa na prodaj, in znanem kralju železnic Jay Gouldu na ponudbo. Med Gouldom in lastniki te proge vršila so se dolgo časa pogajanja. Ko je konečno ponudil Gould gotovo svoto za odkup se je izrazil, da ne da centa več, tudi če bi bila ta proga obložena s samimi niklji; vsled tega jo še danes nazivajo "Nickel Plate" železnico.

Slovenski farmer v Kanadi. Vaša država ali Kanada je kakih 500.000 štirjaških milj večja kakor pa Z. D. brez Alaske in ameriškega otočja. Njena skupna površina znaša namreč 3,500.000 štirjaških milj; Z. D. merijo samo 3,000.000

Napram ogromnem ozemlju je naseljenih v Kanadi jako malo ljudi, nekaj več, kakor šteje naše mesto New York, približno 5 milijonov duš. Zadnji čas se pa seli v Kanado veliko ljudstva iz raznih delov sveta in tudi iz Z. D. Pri prihodnjem ljudskem štetju l 1920 se pričakuje torej ondi dosti naraščaja.

Rojaki! Podpirajte trgovce in obrtnike, ki oglašajo v našem listu!

Dajte raje tem prednost pri nakupovanju, kakor pa onim ki ne podpirajo domačih narodnih podjetij. Slovenski trgovci so odvisni od slovenskega delavca ali od slovenskih odjemalcev. Iti morata oba drug drugemu na roke. Svoji k svojim!

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA

„NARODNI VESTNIK"

405 W. Michigan St., DULUTH, MINN.

Izdaja največji slovenski dvotednik

„NARODNI VESTNIK"

Naročnina za Ameriko:

Za celo leto - - - - - - -	$2.00
za pol leta - - - - - - - -	1.00

Za Evropo in Canado:

Za celo leto - - - - - - -	$3.00
za pol leta - - - - - - - -	1.50

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Pošilja DENARJE v staro domovino potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju; hitro in ceno.

Prodaja PAROBRODNE LISTKE za vse prekmorske parobrodne družbe po izvirnih cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

GEORGE L. BROZICH

TELEFON 120 ELY, MINNESOTA

PRVA SLOVENSKA ZAVAROVALNA AGENCIJA V MINNESOTI

Vam preskrbi popolnoma zanesljivo zavarovalnino proti požaru in na življenje pri najboljših ameriških in evropskih družbah : : :

POŠILJA DENAR v staro domovino hitro, točno in zanesljivo, kar omogočuje zveza z najboljšimi bankami.

IZDELUJE VSA NOTARSKA DELA. za staro domovino in Ameriko, izvršuje vojaške prošnje, posreduje pri so dnijah.

PRODAJA VOŽNJE LISTKE za vse prekomorske parobrodne družbe po najnižjih cenah.

PRODAJA ZEMLJIŠČA. Rojaki naj bodo pri nakupu zemljišč oprezni ter naj se za cene in podrobnosti obrnejo pismeno ali ustmeno name.

Zakaj bi podpirali tuje trgovce, ko Vas domačin postreže boljše, cenejše in z istim blagom.

...KE GROZOVITOSTI V STARI SRBIJI.

(Dalje.)

...8. Radovan iz Kosareva, ...z Brgnaka, Jovanovič iz ...a in Kukovič iz Deljana. ...bra 1909. Storilca Nure ...sta napadla Radovana in ...s silo vzela tri najlepše ko... ...rozila sta mu, da ga ustre... ...bi se pritožil. Nure se je ...odal v Johanico in je tam... ...relil Vučiča. Na poti je sre... ...novića in Kukoviča. Pr... ...ustrelil, na drugega je od... ...strelov. Akoravno je gro... ...bo pomoril še druge Srbe, ...se ni ganila.

...221. Mahomet Pelivanovič, ...muzulman iz Zaopotoka, o... ...Prizren. 25. decembra 1910. ...Ismael Ibič. Ismael vsto... ...ženen nanagloma v hišo Ma... ...in odnese 100 turških fun... ...denarju in mnogo drago...

...222. Josip Cvetanovič, Lu... ...2. januarja 1911. Storilci ...mani iz okolice. Josip je o... ...konja s sadjem, ki ga je ...rodati v Kičevu. Na potu ...adejo štirje muzulmani, mu ...sadje in konja. Na to ga ...in neusmiljeno bičajo in ...e na pol mrtvega ležati na ... Josip je napravil ovadbo, ...bil nikakega zadoščenja.

...241. Štefan Milenkovič, žu... ...Osiču in pet drugih Srbov. ...sta 1912. Storilca Dostan ...adin. Naletela sta na srb... ...družbo, ko je ta počivala ob ...jedla kruh. Napadla sta ...vzroka, vrgla kruh na tla ...poteptala z nogami. Na to ...zala Srbe ter sta jih gnala ...Kumanovemu. Med potjo ...htevala po pet do šest tur... ...funtov odkupnine, da ne pe... ...Srbe naravnost pred sodni... ...bi so morali zložiti ves svoj ...da so se oprostili.

...247. Arzen Mitrovič, Peč, ...gusta 1912. Storilci muzul... ...Demolirali so mu prodajal... ...odnesli vso robo v vrednosti ...rških funtov. Pritožba pri ...brezvspešna.

...ed oskrunitev svetišč nave... ...naj naslednja dva slučaja: ...2. Cerkev v Vrbovcu, 6. ju... ...907. storilci muzelmani. Pri... ...v Vrbovac, da iščejo srbske ...e, so muzelmani razrušili ...vna vrata, podrli ikonostas ...kami okrašeno steno, ki ob... ...in loči Najsvetejše), raztr... ...erkvene knjige in oblačila ...odnesli vso srebrnino, kelihe ...ilnike.

...4. Samostan Beljakovac, 8. ...bra 1908, storilec mudir iz ...ke s četo muzelmanov. Ko ...na praznik rojstva Device ...e samostan poln občinstva, ...je mudir v njega in se je s ...oboroženih muzelmanov spre... ...po samostanskih prostorih. ...napravil čavš iz Algune v ...stanu Zabelskem.

...ed velikega števila nasil... ...priobčimo naj le par značil... ...ajev:

...22. Radislav Bojovič. Pri... ...8. julija 1901, storilca ...m in Vehrem. Trpinčila sta ...arčka, da bi izdal svoje ro... ...Vsled muk je izgubil pamet, ...jih ni.

...23. Dve deklici iz Lazarjeve... ...ja, 9. septembra 1901, stori... ...harem. Prisilil jih je, pre... ...k mohamedanski veri.

...32. Žena Lazarja Miletiča, ...15. februarja 1903, storilci ...otroci. Naščuvani od svo... ...ršev so turški otroci metali ...nje na njo in so jo slednjič ...ali v trebuh. Žena je bila no...

...55. Otrok Mihajla Kuzlije, ...vat, 7. decembra 1905, stori... ...Djazim. Hoteč prisiliti očeta, ...u da 800 piastrov, začel je ...ka živega peči.

...57. Smilka iz Sv. Petka, 19. ...arja 1906, storilka vojaška ...ulja. Vojaki so napadli to že... ...hoteč jo oskruniti. Na njeno ...je prišli so sosedi na pomoč. ...ivjani vojaki so jih začeli ...i in trpinčiti. Prišedši pred ...st, kjer so se hoteli pritožiti, ...trpinčene Srbe kratkomalo po... ...pred vrata.

...61. Prebivalstvo vasi Ceg... ...20. februarja 1906, storilci ...ški vojaki. Vojake, ki so ze... ...ali srbske četnike, so na... ...po hišah okolu cerkve. Tu ...napadati in trpinčiti ljudi, ...hodili v cerkev ter svoje go... ...lje. Skozi tri dni se nobena ženska ni upala stopiti v eno teh hiš in nikdo se ni upal v cerkev.

Št. 65. Štiri starčki iz vasi Klinovac, 8. marca 1906, storilci turški vojaki. Posadka, ki je imela nalogo skrbeti za javno varnost, prijela je te štiri starčke in jih v svojo zabavo kruto bičala. Slednjič jih je prisilila, da so se postavili v ledeno-mrzlo vodo.

Št. 78. Metodije iz Sušice pri Gostivarju, 15. avgusta 1908, storilci turški otroci iz Gostivarja in mladoturški odbor. Turški otroci so dražili Metodija in mu metali pesek v oči, hoteč ga potem pretepati. Metodi je sunil enega izmed otrok nazaj. Mladoturški odbor mu je nato prisodil bastonado 25 udarcev, češ, da se je giaur osmelil dotakniti turškega otroka.

Št. 118. Veličko Mihinski, Pelince pri Kumanovem, 21. maja 1909, storilci muzelmani. Vdrli so ponoči v Vrličkovo hišo, ga napadli z noži, zahtevajoč denarja in mu grozili, da ga takoj ustrele, če bi jih naznanil.

Št. 138. Lazar Cecevič, učitelj v Kololeču in 15 prebivalcev te vasi. Kraj zločinstva Guilane, 30. maja 1910. Oblast je od Lazarja in navedenih prebivalcev zahtevala izročitev pušk. Ker jih niso imeli in torej tudi niso mogli izročiti, so jih zaprli in v zaporu podvrgli strašnim mukam in torturam.

Iz med požigov navedemo nekaj slučajev:

Št. 9. Vas Zubovac, 5. septembra 1901, storilec Muharem. Prižgal je vas na treh koncih.

Št. 35. Sreta Trifunovič, Danilo in Sofronje brata Izailovič. Železna Reka, 20. junija 1907, storilec Roman Azis Vil v družbi z drugimi. Roman zahteval je od vasi Železna Reka odkupnino 40 turških funtov denarja. Ker prebivalci niso imeli s čim plačati, prižgal je hiše Srete, Danila in Sofronja ter je grozil, da prižge tudi ostale hiše. Žrtve tega grozodejstva morale so dalj časa prenočevati na goli zemlji.

Št. 40. Prebivalci vasi Celopek pri Kumanovem, 21. avgusta 1909 storilci muzelmani iz Sušice in iz Mutilova. Muzelmani so napadli to vas in zažgali eno gospodarsko poslopje. Ko so prebivalci prihiteli, da bi gasili in varovali ostale hiše, so jim muzelmani to branili in so streljali nanje. Isto noč so streljali na menihe v Mutilovem.

Št. 56. Nodin in Grlov Trnčevič iz Gornje Djakovice, 30. novembra 1911, storilci muzelmani iz vasi Zayach. Vas Djakovica obstoji iz Gornje Djakovice, kjer je 30 srbskih hiš in iz Spodnje Djakovice, kjer stanujejo muzelmani. Zločinci so napadli vas in zažgali gospodarska poslopja in na to hiši imenovanih dveh posestnikov. Ko so hoteli ti z družinami uteči iz gorečih poslopij, so nanje streljali. Rešiti so se šele mogli, ko je prišla pomoč iz obeh delov vasi in po pravi fiziladi. Pogoreli sta obe hiši z opravo, gospodarska poslopja z živino in 14 voz živil, last nekega Janiča.

Št. 60. Šola v Skrečni, 24. julija 1912, storilec ArnavtAzvi Kučerovič iz Grobnice. Šolo so neznanci ponoči zažgali. Sum leti na Azvi Kučeroviča alias Muktarja iz Grobnice.

Št. 662. Šola v Stranjani, 23. junija 1913, storilec Azvi Kučerovič Škoda znaša 200 turških funtov denarja. Požiga so se udeležili še Ahmed Kučerovič, Rahid Krivovratič, Jusuf Removič in Muktar Osman (Arnavti).

Izmed spolskih posilstev in oskrunitev priobčujemo naslednje slučaje:

Št. 4. Hčerka Rista Deniča, Paralovo,, 20. julija 1901, oskrunitelj Rahid Ramič. Odpeljal je mlado deklico, jo oskrunil in prisilil, da je prestopila v izlam.

Št. 5. Aleksa Trifunovič, deklica 10 let, Tetovo, 20. avgusta 1901. Oskrunil je dekletce v svojem mlinu. Držal ji je nabasan revolver pred usta, da bi ne vpila na pomoč.

Št. 7. Risimka, žena Marinko Kroševiča, Jablanica, 2. februarja 1903, oskrunitelji turški vojaki. Sedem vojakov je odpeljalo to ženo, na kar so jo oskrunili.

Št. 13. Cveta, žena Vasilka N., Laplje selo, 5. avgusta 1906, storilci turški vojaki. Napadli so to ženo z namenom, jo posiliti. Ona ji mje sicer utekla, a je iz strahu izgubila pamet.

Št. 16. Deklica 16 let, Modrište, 22. avgusta 1909, storilec Turek. Oskrunil je deklico. Sodišče ga je kaznovalo.

Št. 17. Klerik samostana Miloševo, meseca avgusta 1909, storilec Malut Čauh Lioutsa. Poskusil je oskruniti klerka, a ni zapadel nikaki kazni.

Št. 21. Hčerka Srebre Dimove, 12 let stara, Sarajsko Oricare, meseca avgusta 1909, storilec Šarin, lastnik čifluka. Oskrunil je hčerko svoje dekle. Kljub tožbi ni oblast ničesar ukrenila.

Št. 23. Žene iz Paralova, meseca avgusta 1909, oskrunitelj Nazir Štrba. V predrzni nesramnosti šel je tako daleč, da je posilil ženo iz Paralova pred očmi njenih mož.

Št. 28. Dve srbski ženi, Vojnovci, 18. septem. 1910, storilci turški vojaki. Ko so prebivalstvu pobrali orožje, postali so turški vojaki prave zveri. Razven mnogih drugih zločinov so ta dan posilili dve srbski ženi, katerih ena je vsled muk in poškodb umrla.

Št. 29. Štiri dečki iz Gostivara, Čelnikovci, 18. junija 1911, storilci Sulejman Ibrahim in Seliman Smais. Dečki so se iz Tetova vračali v Gostivar. Na potu jih dohiteta dva Turka, ki sta si izbrala najmlajšega in sta ga grozeč mu s smrtjo, oskrunila.

Kako so Turki postopali s srbskim prebivalstvom nam kažejo še naslednji slučaji:

Št. 19. Mica, sestra Stanoje Periča, Ajnovac, 15. avgusta 1902, storilec Zeinel Ukič. Odpeljal je deklico in jo je za 400 grošev prodal nekemu Albancu.

(Konec prih.)

ODKOD IMA ŠIŠKA SVOJE IME.

Gotovo ga ni izobreženega Slovenca, ki ne bi poznal Šiške, sosedne vasi ljubljanske in rojstvenega kraja prvega slovenskega pesnika Valentin Vodnika; ako je ni videl na svoje oči, znana mu je gotovo vsaj iz Erjavčevega humoristiškega potopisa "Potovanje iz Ljubljane do Šiške." Ljubljančanje sami pa itak vedo, kako zanimiva in mikavna je Šiška. Malo pa bode takih, ki so že premišljali, kaj to ime pravo za pravo pomenja.

Šiška je že jako star kraj — morda nič mlajši nego Ljubljana sama — in njeno ime ima v lokalni zgodovini prav častno mesto. Da, celo svetovno imenitni dogodek se je zvršil nekdaj v Šiški: sklenjen je bil namreč tu leta 1370. mir med avstrijskima vojvodama Albertom in Leopoldom ter med Benečani zaradi Trsta. Benečanje so izkušali namreč na vso moč pridobiti si Trst, da bi jim ne delal konkurencije v trgovini s slovenskimi deželami. Tržačanje pa so se, kakor je naravno, na vse kriplje temu upirali in iskali pomoči zoper Benečane celo pri cesarji Karlu IV. in pri ogrskem kralju Ludoviku Velikem. Končno se udajo (prvikrat) dne 31. velikega srpana 1369. leta brezpogojno omenjen. habsburškima vojvodoma. To pa je Benečane tako speklo, da zbero močno vojsko in si pribore Trst dne 18. listopada 1369. leta navzlic izdatni pomoči, katero sta habšburška nadvojvodi poslala Trstu. Po tej zmagi hite Benečanje vojvodi pomirovat in jima Trst odkupovat. Ponudili so jima 75.000 dukatov, t. j. velikansko svoto za tisti čas, ki je bila skoro tolika kakor pol milijona goldinarjev našega denarja. (Patrijarhu oglejskemu so obečali Benečani leta 1420. za vso vojvodino furlansko samo 40.000 lir!) Vojvodi sta vzprejela ponudbo in sklenila mir in prijateljstvo z Benečani pred cerkvijo sv. Jerneja v Šiški dne 12. listopada 1370. leta.

"Acta sunt hec et firmata apud Oppidum Labaci, in vila vocata inferior Keisach in theutonica, sed in Sclavonico apellatur Chisschia, ante Ecclesiam Sanoti Bartolomei dicte Ville, presentibus Johanne de Dietreichstok, magistro foreste Austrie, Chonrado Schoennawer de Austria notario camere domini ducis Alberti suprascripti, Mathia Plebano in Perdchtolezdorf, Pelegirno de Wuldeinstorf, Jacobo Zanchani condam Johannis de Veneciis, Marco condam Buzolini de Monte Albano, cive Veneciarum, Ottone Contareno condam Nicolai habitatore Veneciis, et Conforto Mareschalco condam Radulffi de Rodigio, habitatore Tervisii, et alibus testibus notis, vocatis, adhibitis specialiter et rogatis. — Ego Johannes Ortholffy de Znoyma, publicus auctoritate Imperiali notarius et curie dictorum dominorum ducum Austrie scriba, praedictis omnibus et singulis preasens fui et rogatus hoc instrumentum scripsi meoque solito signo signavo." (Izvirnik v dvornem arhivu na Dunaji; Kandler, Codice diplomatico II. 12. nov. 1370. leta.)

Teško, da so Šišenci kdaj prej videli toliko odlične gospode zbrane v svoji vasi. Čudno je, da so skoro sredi zime podpisovali listine pred cerkvijo, t. j. v cerkveni lopi. Skoro gotovo so morali avstrijski vojvode takrat v Šiški imeti grad, kamor so šle po sklenjeni pogodbi priče in se okrepčale.

Osemdeset let pozneje (leta 1453.) nahajamo Šiško imenovano v urbariji Lueggerjev z imenom Geyss, Keys, Kheis, Gheis. Da je to naša Šiška, spozna se iz pristavka "in sannd Veytts Pharr gelegen" in iz predlogov "ober, vnter". Čudno pa je, da kranjski zgodovinar Avgust Dimitz, ki je objavil ta urbar (Mittheilungen des Musealvereins fuer Krain, I.) ni imel niti pojma, kako se to ime dandanašnji glasi, ker v pristavljenem repertoriji "Ortsnamen" ugiblje, da "Kheis" pomenja — Zgornje Koseze, okraj Brdo.

Iz teh zgodovinskih podatkov bode vsakomur jasno, da "Kaissach" in Kheis" ni nič drugega nego Kajža, v Kajžah (Keushe) in torej prav tisto kar "hiška" (hišica), ali kakor izgovarjajo v ljubljanski okolici, "šiška" (šiša mesto hiša.)

Severov Almanah in Zdravoslovje za Slovence za 1913 lahko dobite zastonj. Dobite ga od Vašega lekarnarja.

Nihče ni

brez tistih razdražljivih glavobolov, ki včasih pridejo, ko jih najmanj pričakujete. Ni Vam treba trpeti, ako rabite

Severov Praške zoper glavobol

(Severa's Wafers for Headache and Neuralga)

Cena 25 centov škatljica

Severov Balzam za pljuča

(Severa's Balsam for Lungs)

se priporoča radi nejgovih učinkov pri zdravljenju kašlja, hripavosti, daviče, vnetje sapnika in veliko drugih neprilik dihalnega ustroja, posebno pa tistih spremljenih z kašljom.

Cena 25 in 50 centov.

Severov Zivlj nski Balzam

(Severa's Balzam of Life)

je bil popolnoma preizkušen v veliko slučajih. Poskusite ga in se prepričajte. Priporočan je zoper

zapeko,
neprebavo,
težko prebavo,
otrpla jetra,
izpehavanje,
napihovanje,

in veliko drugih neprilik želodca, jeter in črev.

Cena 75 centov.

Kadar rabite zdravila, — vprašajte Vašega lekarnarja za Severova. On jih prodaja. Zavrnite nadomestitve. Ako jih nima v zalogi, pišite k nam za zdravila in zdravniški svet.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

John Bartol

CHISHOLM, MINN.

Grocerijska prodajalna

NAJSTAREJŠI SLOVENSKI TRGOVEC V MINNESOTI.

PRIHRANIM VAM DENAR NA VSEH POTREBŠČINAH.

PREPRIČAJTE SE!

Priporočilo.

Cenjenim rojakom v Eveleth in okolici se priporoča za razna stavbena dela bodisi pri novih gradbah ali popravah. Dela izvršujem solidno ter po nizkih cenah.

Josip Intihar

slovenski zidar

206 Monroe St. Eveleth, Minn.

Helo prijatelj!

Kadar si žejen, ali če te tare maček, oglasi se v gostilni

"Pri mačku"

(Anchor Bar)

na 311—3 Ave.
HIBBING, MINN.

John Povsha, lastnik.

Frank Veranth

ELY, Minn. = Phone 96.

PRIPOROČA SE ROJAKOM ZA NAROČILA TRDEGA IN MEHKEGA PREMOGA.

Narocite pravocasno, da boste imeli kadar rabite.

Rojaki! Spominjajte se

Slovenskega Zavetišča!

KUPUJTE PRI TRGOVCIH, KI OGLAŠUJEJO V NAŠEM LISTU.

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA.

Direktna črta med New Yorkom in Avstro. Ogrsko.

Nizke cene. — Dobra postrežba Električna razsvitljava. — Dobra kuhinja. — Vino brezplačno.

Kabine III. razreda na parobrodih KAISER FRANZ JOSEPH I. in MARTHA WASHINGTON.

Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družbini parobrodi na 2 vijaka: KAISER FRANZ JOSEF I., MARTHA WASHINGTON, LAURA, ALICE, ARGENTINA, OCEANIA.

Novi parobrodi se grade.

Za vsa nadaljna pojasnil se obrni na glavni zastop:

PHELPS BROS. & CO., General Agents, 2 Washington St., New York,

ali na njih pooblaščene zastopnike v Zedinjenih državah in Canadi.

American Exchange Bank

VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu.

Pošiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste.

3% obresti od vlog.

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA

"NARODNI VESTNIK"

31 EAST MICHIGAN ST.
DULUTH, MINN.

TISKARNA
"NARODNI VESTNIK"

IZVRŠUJE VSA V TISKARSKO STROKO SPADAJOČA DELA: DRUŠTVENA PRAVILA, VABILA, TRGOVSKE POSETNICE, PISMEN PAPIR, ZALEPKE itd.

ZMERNE CENE, DELO OKUSNO, : : : TOČNA POSTREŽBA : : :

EDINA SLOVENSKA STROKOVNO MODERNO UREJENA TISKARNA.

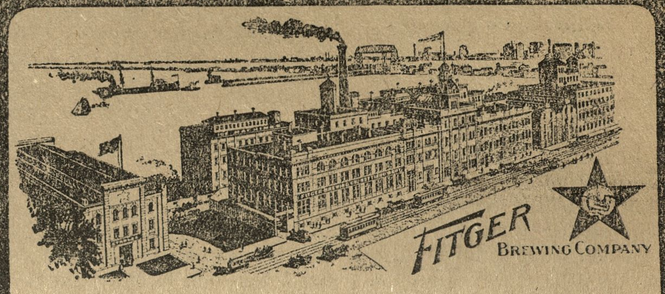

Fitger Brewing Co.

Duluth - Minn.

Večina slovenskih gostilničarjev toči Fitger pivo, v sodčkih in steklenicah varjeno iz pristnih snovij.

Josip Gerzin

zastopnik za ELY, Minnesota.

POZOR ROJAKI!

Sledeče tri pijače so pristne, importirane, tako tudi zelišča za grenko vino, ki je prirejeno za človeško krepost in zdravje. In te so:

Kranjski brinjevec,
Slivovec,
Tropinovec,
High Life Bitters,
A. Horwatovo Grenko vino.

Katere prodaja samo na debelo A. HORWAT, Joliet, Ill.

POZOR SLOVENSKI GOSTILNIČARJI!

Shranite ta moj naslov in pišite po cenik, ki bode v Vašo lastno korist. — Ako k naročilom priložite denar, Vam dam veliko več popusta, ker prihranim s tem zamudo časa, vožne stroške itd., kadar se podam na pot, da obiščem rojake in prodajam ter kolektiram denar, to si lahko prihranite ako naročite direktno in priložite denar, ter imate od tega sami dobiček.

Moja tvrdka je prva in edina slovenska samostojna tvrdka, ki importira žganje naravnost s Kranjskega. Prodajam tudi ceneje, ker nimam toliko stroškov z drago plačanimi agenti.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

FIRST NATIONAL BANK

Chisholm - - Minn.

Kapital $25.000. Preostanek $29.318.

Osebna odgovornost $5,000.000.

Obrestuje denar po 3%

Prodaja parobrodne liste in posilja denar na vse strani.

Posebno pozornost dajemo Slovencem.

Pridite in se prepricajte!

Dopisi.

Chisholm, Minn.

Cenjeni mi urednik: Blagovolite sprejeti imena darovacev, ki so zopet prispevali skupaj $25.79 za Slovensko Zavetišče; to svoto sem nabral pri zadnji naši seji.

Darovali so sledeči:

Društvo sv. Jožefa št. 30. Jugo S. K. J. iz društvene blagajne $15. Darovali so po $1.00 Anton Mahne, Jos Lani, po 50 cent. Karol Zgonc, Frank Medved, Dolinar John, Gregor Prijatelj. po 25 cet. Johan Marolt, Tanko Johan, Gešel Matija, Turk Peter, Ruparčič Lonis, Shkul Karol, Hren Frank, Orešek Frank, Perko Johan, Peruš Johan, Jakše Edvard, Globokar Johann, Peter Semich, Frank Severinski, Frank Petrušich, Steblaj Frank, Grahek Matija, Kovach Lovrenc, Kožar Luka, Čampa Frank, po 20 cent.; Milavec Johan, po 15 cent. Kraljič Martin, Klun Johan, Verant Jerni, Lavrich Jerni. po 10 cent: Tanko Johan, Sterle Johan, Rade Peter, Matija Knaus, Neimenovani 59 centi. Skupaj $25.79

Svoto sem odposlal blagajniku odbora Slovenskega Zavetišča, Mr. Geo. L. Brozichu, v Ely, Minn.

Nadalje naznanjam vsem članom in članicam društva sv. Jožefa št. 30 J. S. K. J. da se je pri zadnji mesečni seji odpovedal svojemu uradu naš bivši društveni blagajnik, brat Frank Medved; to pa radi tega, ker mu njegova trgovina ne pripušča hoditi k mesečnim sejam. Na njegovo mesto je bil enoglasno izvoljen društvenim blagajnikom brat Matija Vesel.

Upamo da nam bode naš novi blagajnik lepo varoval društveno premoženje, in mu želimo pri tem vedno dosti dohodkov, brez kakih izdatkov.

Naše društvo ima sedaj čistega premoženja v blagajni $1380.89. Vse one rojake in rojakinje, ki morda še niso pri nikakem podpornem društvu vabimo s tem vljudno, da naj se pridružijo v naš podporni krog. Zavarujete se lahko za slučaj bolezni, poškodbe in smrti.

Nadalje tudi prosim vse zavedne Slovence in Slovenke, naj ne pozabijo prekoristnega Slovenskega Zavetišča. Vsak mali dar je dobrodošel. Dovršimo delo, katerega smo se lotili. Držimo se gesla: V slogi je moč! — na ta način nam bode uspeh zagotovljen,

Na koncu pozdravljam vse cenjene člane in članice J. S. K. J. posebno pa člane društva sv. Jožefa št. 30.

Jacob Petrich, tajnik.

Chisholm, Minn.

Cenjeno uredništvo:

Ivolite priobčiti v prih. izdaji Vašega cenjenega lista sledeče moje vrstice:

Vest mi ne dopušča, da ne bi omenil par besedi o splošnem napredku našega naroda. Z zadovoljnostjo ter veseljem z zasledujemo lahko naše ljudstvo, kako stopa vedno korak za korakom naprej do napredka. Imamo po raznih naselbinah že lepo število raznih podpornih društev pripadajočih k tej ali oni Jednoti; veseli smemo biti, da se je število teh društev v zadnji hletih tako pomnožilo. Jaz mislim, čim več društev, tim bolje zanaše rojake. Napredovali bi pa gotovo lahko še bolj, če bi vladala med nami pravo bratska slovenska sloga. O slogi se piše dandanes daleč naokoli, in morda bodo te besede upijočih v puščavi enkrat padle le na rodovitna tla, da si bomo čez čas vsi enaki po jeziku, mišljenju, delih in naših načrtih. Pohvalno se moram izraziti tudi o naših minnesotskih naselbinah. Ljudstvo se prebuja, zaveda in kaže na ta način drugim lep izgled.

Žal, da se vedno čuje o neprestanih nesrečah po naših rudnikih globoko pod zemljo. Vsled tega se naši rojaki kaj radi zavarujejo pri raznih podp. društvih. Kakor znano, zavarovani so tudi skoraj vsi rudarji pri svoji družbi, kjer delajo, in uplačujejo za to od 35 c do $1.— v takozvani "Klub" na mesec. Kako so te družbe izplačevale podporo prizadetim, to tahko pove dotični, ki je že ti skusil.

Kakor vidimo rudarji velike in znane Oliver Iron and Mining Co. je prenehala ta sedaj pobirati sklad za to podporo na podlagi novo nameravane odškodninske postave. Iz tega izprevidimo, da nam tudi ne bodo delili v potrebi ali bolezni več podpore za kako morebitno poškodbo. Kaj bo ukrenila družba s preostalim denarjem, si lahko vsakdo sam misli. Mi smo ga nakopčili skupaj; bogata družba ga bo pa spravila lepo v svoj žep. Nikdar nam niso dali čistega računa o tem poslovanju.

Dragi mi rojaki delavci. Umestno bi bilo, da si mi rudarji ustanovimo sedaj svoj lasten klub, kateri naj bi plačeval prizadetim podporo v slučaju poškodbe. Poslovanje takega društva moralo bi se voditi v našem slovenskem jeziku; vsakomur naj bi bila dana prilika prepričati se o njegovem delovanju. Mesečna pristojbina naj bi ne presegala 50 c za uda. Uverjen sem, da bode dosti Slovencev in naših bratov Hrvatov rado pristopili k tem klubu. Ako bomo delovali složno roko v roki, nam je zagotovljen uspeh ter napredek.

Tozadevni ustanovni zbor ali seja se vrši v nedeljo dne 2. februarja 1913 dopoldne ob 9 uri v L. Kovačevi dvorani. Tu se bo posvetovalo o novem klubu, ter izvolilo začasni pripravljalni odbor. Upam, da se bo tega shoda udeležilo mnogo naših slovenskih rudarjev; dobrodošli so nam tudi skušeni možje, da nam kaj pripomorejo s tem ali onim dobrim naevetom. Pridite torej v obilnem številu. Na tem zborovanju vršilo se bo le posvetovanje glede začetka ali ustanovitve; radi bi vedeli, kakega mišljenja bode večina naših rojakov.

Konečno prosim še list "N. V." za tozadevne umestne nasvete.

Martin Zallar, sklicatelj.

Pripomba uredništva.

Idejo gori označenega rojaka je vsekako pozdravljati. Vsako podporno društvo ima svojo vrednost ter korist napram svojim članom. Če se bo sploh ustanovil nov slovenski poškodninski ali podporni delavski klub, mu želimo kar največ uspeha. Pomisliti je pa potreba pri tem na finančno stališče. Samo eno podp. društvo ne more nikakor dajati toliko podpore v raznih slučajih, kakor pa morebiti naše večje in že stare Jednote. Naša odkrita misel je, naj bi pristopili vsi dotičniki raje h kakemu podpornemu društvu te ali one Jednote. Za to je najbolj priporočati našo domačo veliko podporno organizacijo Jugoslovansko Kat. Podp. Jednoto. V vsakej slovenski naselbini je najti kako krajevno društvo za pristop. To naj velja v prvi vrsti za one, ki ne pripadaoj še k nikakem društvu; preostali naj bi pa pristopili še k drugem društvu, da bi dobivali na ta način od dveh strani podporo.

SPOR MED RUSIJO IN AVSTRIJO RADI ALBANIJE.

Petrograd, Rusija, 29. jan. Položaj med Avstrijo in Rusijo postaja radi obmejnih točk nove Albanije vedno bolj opasen. Vsled tega kličejo obe države svoje vojaštvo pod orožje. V slučaju vojne bi poslali lahko obe ti državi nad 1,600.000 vojaštva v ofenzivo.

Darovi
ZA VSESLOVENSKO ZAVETIŠCE V AMERIKI.

XV. izkaz.

Nabiralna pola Pavel Bartel-na v Waukegam, Ill. Darovali so po $1.00 Frank Jerina, Frank Musič in John Hrovatin; Frank Osredkar 50c; Math Kerzich 30c; po 25c: John Križaj, Josip Drašler, Jerry Slana, Jos. Ogrin, Marija Zmrzlikar in Valburg aNovak; po 10c: John Jelovšek, Ant Lukančič, Ant. Kržič, Ant. Kobal in Fr. Mivšek. Skupaj $5.80c. Zadnji izkaz v št. 97 "N. V." $619.70c. današnji izkaz $5.80c. Skupaj $625.50c. Živeli darovalci in njih nasledniki!

Uredništvo in upravništvo
"NARODNI VESTNIK"

POTOPISNE ČRTICE.

Piše F. Gram.

Po onih malih 10 akerskih farmah okoli Denverja sem konečno izvedel, da so ondi farmerji že zadovoljni, če si s tem napravijo samo dobro življenje. Tudi so mi pravili vsi ondotni kmetje, kako dober trg je Denver. Jaz sem pa čisto druzega mišljenja; da je ondi morda vrtnarstvo še v povojih ali so pa kmetje z vsem zadovoljni?

Jagoda plača od $250 do $400 na aker na zemlji, katera stane 1000 tol. Jaz garantiram vsakemu, da ista rastlina plačuje pri nas toliko ali več na zemlji, katera stane samo 50 tol., aker in to absolutno čista; brez rabe vode. Izvrstna dežela za krompir je zahodno in severno od Denverja; kjer raste do popolnosti kakor malokje na svetu. Južna Colorada sploh ne pridela krompirja, kjer raste dobro a ne prinese sadu. Splošna moja sodba od cele Colorade in kmetijstva različnih strok je prav slaba. Država kakor taka in družbe plačajo za oglase na miljone in prodajajo izhodnim nevednežem čist zrak dobro vodo po 50 kratnih višjih cenah, kakor je zemlja v resnici vredna. Colorado je visoka planjava štiri petine velikanskih hribov; ima jako zdravo podnebje in to je vse kar sem jaz ondi dobil. Oglasi bogatstva sadja in kmetijstva pa je navaden in to pravi amerikanski "humbug"; izjema nekaj oskih dolin, katere pa v celosti ne štejejo. Iz Denver sem se podal v Sugar in Garden City na mejo Colo. in Kansas in tukaj moram pripoznati da je krasna dežela. Tu se pridela lucerne kakor šne še nisem videl na svetu, isto tako tudi precej sladkorne pese Zemlja je vsa irigirana in stane od 150—250 tol. aker. Edino kakor skoro povsod v zapadu, zemlja ima po vsebini preveč alkalija. V celosti je pa najlepša dežela kar sem jih videl na potovanju. Od Garden City proti iztoku vsled premalo dežja je cela dežela na sto in sto milj prazna in brez vse vrednosti; le Buffalo in Praire; trava in še ta jako revna, pokriva neizmerne planjave. Vidi se nebroj koč novih "home steadov" kako ljudje tu napravijo življenje je meni uganjka, in kar je bilo meni rečeno, istega tudi nobeden ne napravi; ljudje vzamejo zemljo z zavestjo da imajo svoj dom, drugi da se ta dom pozneje obesi kakemu "zelenemu" iz vzhoda in tretji se tolažijo, da padanje dežja se bode povečalo in zopet zadnji da v času bode vse irigirano. Osebno želim zadnjim uspeh, a jako dvoumno da bi bila ona zemlja irigirana v prihodnjih 200 letih, jednostavno kjer ni vode za napeljavo. Ako bi dobil jaz 1000 akrov in bi bil primoran živeti 3 leta na pustih planjavah, jih ne bi hotel vzeti kajti dežela, kjer ne rastejo drevesa ni po mojem okusu. Vlak je odpeljal hitro dalje in preje ko sem se nasanjal minulega kralja teh krajev "bivola", upil je črni sprevodnik "Wichita". Zadnji okraj je lep, z dobro in kmetijstvom v okolici. Že po eni uri vstopil sem zopet v vlak in "Lukov Matija" je pihal proti Pittsburkan. Po 4 urni vožnji bil sem na cilju. Pokrajina od Wichita do Pittsburg je jako lepa in deloma zemlja, soditi iz vlaka precej dobra. Pittsburg je lepo majhno mesto in jako živahno, rudarstva bi ona pokrajina ne imela nobene vrednosti. Zemlja površno za pogledati ni slaba, a pravi Amerikanec jo je uničil z svojo vedno koruzo, ako bi se pa zemlja zagnojila in sadilo različne pridelke se bi popravila v 5 letih za 200 odstotkov. Obiskal sem nekega rojaka, kateri ima zemljo tukaj, da jo kupim od njega. Ko sva ono zgotovila sem šel nekoliko okrog. Prokleta prohibicija kanzaških farizejev! Jaz sem že videl pijačo, a nikoli enacega. Smelo trdim kar okraj Pittsburg po nepotrebnem zavžije zanikernega fuzelna in nič vrednega piva "jaz trdim preveč" in ne zmerno z onim denarjem, jaz vdružujem vse bolne in onemogle Slovence in v 3 letih postavim poslopje ponos dežele kjer bi stalo. Jaz mislim da prohibicija tako deluje na živce, ali smo Slovenci res takovi prijatelji alkohola? Odgovor prepustim drugim. Prosim pa oproščenja, ako je kedo razžaljen vsled tega; moj namen ni nikoga žaliti temveč pisati resnico. Kamor človek ondi pride prvo je "pij in" "pij-in" še "pij" pijača teče do besedno ko voda.

Drugi dan sem jo odkuril v Cartage, Mo. najlepše mesto enake velikosti kar sem jih jaz videl v Ameriki. Iz onega mesta sem vzel progo na Newport, Ark. del one države, katere še nisem videl. Železnica veže največje hribe Ozarks in danes se ne čudim, ako so jabolka iz teh krajev najbolj znana na svetu. Divji romantični hribi pokriti z krevljastim drevjem, prava podoba hribov Colorade, le da so hribi manji a v gotovem pogledu bolj romantični, ko v Coloradi. Jabolko teh krajev je najbolj popolno v Ameriki, le da se tako ne oglaša in hvali ko na zapadu. Tukaj je na miljone akrov zemlje, katera potrpežljivo čaka pijonirja da jo bode obdelal ali vsaj zahteval zemljo od vlade. Gotovo da ni za druzega ko sadje in trtje za pravo kmetijstvo je prerevna. Le sem in tje se vidi lepa polja v nižavah ob reki Arkansas. V večeru sem dospel v New Port in od tam takoj domov.

Hrvaško.

Umrl je v Zagrebu vpokojeni 73 letni domobranski polkovnik Kuzman Budimirovič. Obhajal je pravoslavni božični večer v krogu svoje rodbine, ko mu je nenadoma postalo slabo ter se je zadet od srčne kapi mrtev zgrudil.

Najdene bombe. V Brčki so te dni potegnili iz Save zaboj, v katerem so našli 16 ročnihbomb.

Vojaki umorili deklico. V zagrebški okolici so te dni ponoči umorili vojaki-topničarji deklico, ki je ž njimi prej celo popoldne popivala po gostilnah. Umorjena je stara 18 do 20 let. Zabodel jo je topničar Ivan Štefanac, katerega so kasneje že prijeli. Prijeli so tudi sokrivce, ki so s Štefancem deklico napadli, kasneje je došlo dodatno poročilo, da je umorjena Roza Kunce iz Boltana in da je bila stara — petnajst let.

Tridesetletnica avstrijske poštne hranilnice. Dne 12. t. m. je preteklo 30 let, ko se je ustanovila avstrijska poštna hranilnica, ki je postala važen činitelj v našem starokrajskem narodnem gospodarskem življenju in ki se je tudi prebivalstvu jako priljubila.

Vprašanje o ustanovitvi poštne hranilnice je izprožil spomladi leta 1871. takratni trgovinski minister dr. Albert Schoefle, ki je izposloval cesarjevo dovoljenje, da je neki uradnik trgovinskega ministrstva odpotoval na Angleško, kjer je proučil po slavnem Gladstonu ustanovljeno poštno hranilnico na Angleškem. Slabe gospodarske razmere v Avstriji so ustanovitev poštne hranilnice v Avstriji zavlekle; šele meseca novembra leta 1879. je poslanec Lenc zadevo sprožil v poslanski zbornici.

Zbornici je nato predložil trgovinski minister Pino zakonski načrt o ustanoviti poštne hranilnice ki ga je z malimi izpremembami državni zbor tudi odobril. Poštna hranilnica je pričela poslovati 12. januarja 1883. Prvo leto je bilo vloženih nad 8 milijonov kron. Že 28. oktobra 1883 so uvedli nekak čekovni promet, ki so ga pa že leta 1887. izpolnili.

V 30 letih je poskočilo število vlagateljev poštne hranilnice na 2¾ milijona. Čekovni promet, ki je znašal leta 1902 šele 3700 milijonov kron, je znašal leta 1912, 9100 milijonov kron, clearinski promet, ki je znašal leta 1902 šele 2500 milijonov kron, je poskočil leta 1912 na 7400 milijonov kron. Čekovni in žiro račun pri poštni hranilnici ima nad 116.000 strank.

Državne blagajne se čimdalje bolj poslužujejo poštne hranilnice, ki je stopila v zvezo tudi z ogrsko in z bosensko-hercegovsko poštno hranilnico. Poštna hranilnica je tudi v žiro-prometu s poštnimi čekovnimi uradi v Nemčiji Italiji, Franciji, Belgiji, Nizozemski in Švici. Po izgledu te hranilnice, uvedla jo je lansko leto tudi poštna uprava Zedinjenih držav.

BULGARSKE IZGUBE.

Dunaj, Avstrija. Glasom zanesljivih računov so Bulgari v balkanski vojski izgubili 15.000 mrtvih in 35.000 ranjencev.

BERITE IN RAZŠIRJAJTE "NARODNI VESTNIK".

NAŠI ZASTOPNIKI.

Za **Biwabik, Minn.**: Jacob Delak.
Za **Ely, Minn.**: Math. L. Kapsh.
Za **Eveleth, Minn.**: Maks Volčanšek. — G. Kotze.
Za **Chisholm, Minn.**: Anton Mahne.
Za **Gilbert in okolico**: Louis Vessel.
Za **Greaney, Minn.**: Joseph Smuk.
Za **Virginio in okolico**: Frank Horvatich.
Za **Auroro, Minn.**: Louis Petelin.
Za **Rauch, Minn.**: Geo. Brozich.
Za **Crosby, Minn.**: Tony Prosen.
Za **McKinley, Minn.**: Frank Hočevar.
Za **Rice, Minn.**: Vouk & Oman.
Za **Calumet in Laurium, Mich.**: Frank Plautz.
Za **Mohawk, Mich., in okolico**: Anton Schweiger.
Za **So. Range, Mich.**: Mike Muhvich.
Za **La Salle, Ill.**: Frank Krulc.
Za **Chicago in Joliet, Ill.**: Jos. Blisch.
Za **So. Chicago, Ill.**: Anthony Motz.
Za **Waukegan in North Chicago, Ill.**: Math. Ogrin.
Za **De Pue, Ill.**: Joseph Omerza.
Za **Gary, Ind.**: N. M. Vuksinich.
Za **Indianapolis, Ind.**: Mih. Pavell, ml.
Za **Fairchild in Willard, Wis.**, Frank Klančar.
Za **Braddock, Pa., in okolico**: John A. Germ.
Za **Johnstown, Pa.**: Mike Strukelj.
Za **Conemaugh, Pa., in okolico**: John Brezovec.
Za **Arona, Pa.**: Anton Klanchar.
Za **Garrett, Pa.**: Jos. Yame.
Za **Darragh, Pa.**: Jos. Hauptman.
Za **Cliff Mine, Pa.**: Math. Petrich.
Za **Marianna, Pa.**: Henry Lamuth.
Za **Cleveland, O., in državo Ohio**: Karol Bauzon.
Za **Barberton, O.**: Frank Poje.
Za **Bridgeport, O.**: Frank Guna.
Za **Lorain, O.**: Martin Kodelja.
Za **Leadville, Jacktown, Stringtown, Bocktown in So. Chicago, Colo.**: F. W. Žužek.
Za **Leadville, Colo.**: John Janežič.
Za **Primero, Colo.**: Mihael Krivec.
Za **Somerset, Colo.**: Kajet. Erznožnik.
Za **Yale, Kans.**: John Homec.
Za **East Helena, Mont.**: Fr. Suhadolnik
Za **Oregon City, Oreg.**: Josip Kestnar.
Za **Rock Springs, Wyo.**: F. S. Tauchar.
Za **Milwaukee, Wis.**: John Wodovnik.
Za **Diamondville, Wyo.**: John Globochnik.
Za **Black Diamond, Wash.**: G. J. Porenta.

Upravništvo
"NARODNEGA VESTNIKA"

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom naznanjamo, da smo izročili glavno potovalno zastopstvo

g. **LOUIS VESSELU** iz Gilberta, Minn., kojega slika je priobčena tu zgoraj.

Mr. Vessel nastopil je svojo potovanje začetkom devembra. Obiskal bo cenjene rojake po Minnesoti in ostalih državah. Opravičen je sprejemati naročnino za list, oglase in tiskovino. Rojakom ga najtopleje priporočamo, da bi mu šli blagohotno na roke.

Upravništvo in uredništvo
"NARODNEGA VESTNIKA"
405 West Michigan Street,
Duluth, Minn.

Pozor prijatelj!

Kam boš šel kupit svoje pohištvo?— Ne vem. — Jaz vem, kje dobiš najboljše pohištvo in kuhinjsko posodo. — Pojdi k

Juretu Mesberg,

ki trguje že 16 let na Evelethu in postreže svojim odjemalcem vedno pošteno.

ČE SI ŽALOSTEN ALI OTOŽEN

poseti naš

Ely Opera House

kjer bodeš videl krasne, najnovejše premikajoče slike, obsegajoče črtice iz celega sveta. Slike so jako poučljive in tudi zabavne. — Menjavamo jih vsak dan. — Za obilen poset se priporoča

VODSTVO.

SLOVENSKO ZAVETIŠČE V AMERIKI

(Se ima inkorporirati v državi Illinois.)

NAJBOLJ POTREBEN ZAVOD ZA SLOVENSKI NAROD V AMERIKI.

URADNIKI:

Predsednik: **Frank Sakser**, 82 Cortlandt, St., New York.
Podpredsed.: **Paul Schneller**, 208 5th St., Calumet, Mich.
Tajnik: **Fr. Krže**, 2616 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: **Geo. L. Brozich**, Box 424, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

Joseph Benka, predsednik, 11250 Indiana Ave., Chicago.
Frank Mladich, John Žvanut, A. H. Skubic, Frank Podboj, vsi v Chicago, Ill.

DIREKTORIJ

obstoji iz vseh zgoraj navedenih uradnikov in nadzornikov ter še sledečih rojakov:

John A. Germ, Braddock, Pa.
Ivan Pajk, Conemaugh, Pa.
John Gantar, Frontenac, Kansas.
Matija Pogorelc, Chicago, Ill.
Louis J. Pirc, Cleveland, Ohio.
John Verderbar, Chicago, Ill.
E. J. Mencinger, Pueblo, Colorado.

Vsaka slovenska organizacija, ki šteje po dva več društev, je opravičena do enega člana v direktoriju.

Vsak slovenski list v Ameriki je opravičen do enega mesta v direktoriju.

Vsa ostala samostojna društva so opravičena do enega zastopnika v direktoriju.

Rojaki! Agitirajte za **Slovensko Zavetišče v Ameriki**, ki naj bode spomenik skupnega narodnega dela. **Potrebi smo si vsi enaki**, podpirajmo eden drugega, skrbimo za one, ki si sami pomagati ne morejo.

Vsi dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo tajnika: **Fr. Krže, 2616 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.** ki denarne pošiljatve oddaja blagajniku tedensko.

"Look Out! You'd better take care of Yourself"

Glavobol, bolečine v grlu, v prsih in straneh, slabe žleza in drugi znaki prehlade ne bodo imeli nevarnih posledic, če bodete rabili

Dr. Richterjev Pain-Expeller

po predpisih, ki so natisnjeni na omotu. 25c. in 50c. steklenice. Čuvajte se ponaredb in pazite na sidro in naše ime.

74-80 WASHINGTON STREET, NEW YORK, N. Y.

Dr. Richterjeve Congo Pilule olajšajo. (25c. ali 50c.)

NE ZAMENJAJTE! NE POZABITE!

DA JE

Mestna hranilnica ljubljanska

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3 (Kranjska)

največja in najvarnejša slovenska hranilnica.

Prometa koncem leta 1911 **614.5** milijonov kron.
Stanje hranilnih vlog **42** milijonov kron.
Rezervni zaklad hranilnice **1.300.000** kron.

obrestuje po 4½% brez odbitka.

Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada kranjska.

Denar pošiljajte po pošti, ali kaki zanesljivi banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar na "Mestno hranilnico ljubljansko" v Ljubljani in ne kako drugo manjvarno "šparkaso". Nam pa takoj pišite po kateri banki dobimo za Vas denar. Svoj naslov nam pišite razločno in natančno.

Izključena je vsaka špekulacija in izguba vloženega denarja.

First National Bank

EVELETH, MINN.

Najstarejša narodna banka na Mesaba Range

KAPITAL IN PREOSTANEK

$122.000.00

Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah

Parobrodni listi za vse črte

Placamo obresti po 3 od sto.

Dekle z biseri.

Angleško spisal H. R. Haggart. — Prevel J. M.

(Dalje.)

...je zopet zavedla, je bil dan in iznad kupo pepela, ki je bil Herodov tempelj in najsijajnejše poslopje celega sveta, se je ...gost oblak črnega dima. Dvor Izraelov je bil tako gosto ...mrtveci, da so jih morali vojaki metati v goreče se razvaline ...dijo pot. Na oltarju, ki je stal na Skali Darovaija, je plapo... rimski orel z razprostrtimi peruti. Rimljani so skazovali čast ...praporom na starodavnem oltarju izraelskega Boga! Med ...di Tit, ki ga vojaki na tem mestu pozdravijo kot svojega

...dar boj še ni popolnoma pojenjal, kajti na strehah neka...slopij se je zbralo nekaj najbolj obupnih Judov, ki so ostali ...počasi umikali proti vratom Nikanorjevim, ki so ostala še nedotaknjena. Rimljani so jim siti pobijanja klicali, da naj ...dali in se podajo, toda oni niso hoteli. In ko se je Mirijam ...gledala ta prizor, je na svojo grozo spoznala, da je bil ...med njih njen stari oče Benoni. Ker se niso hoteli podati, so ...streljali nanje s pušicami, tako da so kmalu vsi popadali ...Benonija, katerega se, kakor se je zdelo, nobena pušica ni

"...nehajte s streljanjem," nekdo zakliče, "in prinesite lestvo. ...vek je pogumen in eden izmed Sanhedrima. Vjemite ga

...trenutku so prinesli lestvo, jo naslonili na zidovje blizu vrat ...jevih in nekaj Rimljanov je splezalo po njej. Benoni se je ...jimi umikal, dokler ni končno stal na robu pred žrelom pro...ega ognja. Tedaj se je obrnil in se ustavil. Pri tem je tudi ...Mirijam ležečo ob vznožju stebra na strehi vrat, in ker je ...da je mrtva, je vil svoje roke in si pulil brado. Ona je ugani...svojo žalost, vendar je bila tako slabotna in je imela tako suho ...da ni mogla izpregovoriti besedice, da bi ga potolažila; druze...mogla kakor s strahom gledati njegov konec.

"...Vdaj se!" so vpili. "Vdaj se, norec, da ne pogineš! Tit ti ...tvoje življenje!"

"...Da bi potem vlekel mene, izraelskega starešino, v verigah ...ga po rimskih ulicah," odgovori Jud zaničljivo. "Ne, ne ...se, prosim samo Boga, da bi isti konec, ki ste ga vi zanesli ...mesto in njegove otroke, bil delež tudi vašemu mestu in nje...otrokom!"

...to se je priklonil, pobral sulico, ki je ležala na ozidju in jo ...proti njim s tako silo, da je prodrla ščit enega izmed vojakov ...podrla.

"...Želel bi, da bi predrl tvoje srce, pogan, in ž njim srce celega ...rodu!" je zakričal; na to pa je proseče dvignil svoji roki in ...al v ogenj.

...ko je umrl Jud Benoni, silen in pogumen do zadnjega dih...

...pet je Mirijam omedlela. Ko se je zavedla, je videla, kako so ...krat odprla vrata, ki so vodila iz prostorov vrat do strehe in ...je prihitel gologlav starec razmršenih las, oblačilo mu je bilo raztrgano in črno od dima in krvi. Ko ga Mirijam natančneje pogleda, je spoznala v njem Simeona, svojega okrutnega sodnika. Takoj za njim mu je sledil rimski častnik, za njim pa šest vojakov.

"Primite ga!" je vpil častnik. "Enega izmed njih moramo živega vjeti," in častnik ga je prijel za oblačilo, ravno ko je Simeon hotel skočiti s strehe in umreti. Vojaki so ga zgrabili in zvezali. V tem pa častnik prvi opazi Mirijam, ki je ležala ob vznožju stebra.

"No, na to sem pa skoro pozabil," je dejal. "To je ona deklica, ki smo jo videlo včeraj z Dvora žensk in katero nam je ukazano rešiti. Ali je uboga stvarica mrtva?"

Mirijam dvigne svoj bledi obraz in ga pogleda.

"Pri Bahu!" je rekel. "Ta obraz sem pa že videl. Tak je, da ga človek ne more pozabiti. Oh! spominjam se." Na to stopi k njej in čita napis na njenih prsih:

"Nazarenka in izdajalka Mirijam je obsojena, da umre tukaj pred očmi svojih prijateljev Rimljanov."

"Mirijam" je rekel in se zganil; vendar se je premagal.

"Glejte, glejte!" zavpije eden izmed vojakov, "deklica nosi bisere in celo zelo lepe. Ali vam je drago, da jih odrežem?"

"Ne, pusti jih pri miru," odgovori častnik. "Ne ona, ne njeni biseri niso za nas. Odklenite verigo!"

In z velikim naporom so zlomili verigo.

"Ali moreš stati, gospica?" jo vpraša stotnik. Poskusila je, a ni mogla.

Zmajala je z rameni.

"Potem te moramo nesti," in priklonil se je in jo vzdignil s svojimi čvrstimi rokami, kakor da bi bila otrok, vojakom pa je ukazal odpeljati seboj Juda Simeona; nato pa so počasi odšli po stopnicah navzdol.

"Kedo je to, ki ga nosiš na svojih rokah, stotnik?" vpraša Tit častnika, ki se mu je približal.

"Ona deklica, cezar," je odgovoril, "ki je bila zvezana gori na strehi vrat in katero si ukazal rešiti."

"Ali je še živa?"

"Da še — toda nezavestna."

"Kako je prišla tjekaj?"

"Ta pisava pove vse, cezar."

In Tit je prebral napis. "Oh!" je rekel. "Nazarenka. Hudobna verska družba, celo še hujša, kakor ti Judje, ali vsaj tako je mislil ranjki nebeški Neron. In izdajalka tudi. No, deklica je morala zaslužiti svojo kazen. Toda kaj pa to?"..... je obsojena da umre vpričo svojih prijateljev Rimljanov." Rad bi vedel, kako so Rimljani njeni prijatelji. Deklica, ako moreš govoriti, povej mi, kdo te je obsodil?"

Mirijam dvigne svojo črno glavo raz stotnikove rame, na kateri je počivala, in pokaže s prstom na Juda Simeona.

"Ali je res to, človek?" vpraša cezar. "Govori resnico, kajti jaz jo hočem vedeti; ako pa bodeš lagal, umrješ."

"Obsojena je bila od Sanhedrima, med katerim je bil tudi njen lastni stari oče Benoni; tukaj na napisu se nahaja njegov podpis skupaj z ostalimi," odgovori Simeon mrko.

"Zakaj?"

"Ker je pomagala nekemu rimskemu vojaku pobegniti," pristavi divje, "in za to njeno dejanje naj gori njena duša v Geheni na veke vekov."

"Kako je bilo onemu rimskemu vojaku ime?" vpraša Tit.

"Tega se ne spominjam," odgovori Simeon.

"Dobro," je rekel cezar, "sicer ni mnogo na tem, kajti on je ali na varnem ali pa mrtev. Tvoja oblačila pa pričajo, da si tudi ti eden izmed članov Sanhedrima. Ali ni res tako?"

(Dalje prihodnjič.)

Juan Miseria (Janez Nevolja)

Španski spisal P. L. Coloma. Prevel E. T.

(Dalje.)

...padarica imela je svoje stanovanje okrašeno s potrato, ki je ...ranovim nekaj posebnega. Vrata, ki so držala iz velike izbe ...so bila zakrita z belimi zavesami; ob steni je bilo razvr...poldrug tucat stolov, stene so bile pa videti, kakor da se je ...je cela ploha podob, velikih in malih, grdih in čednih. Na ...prednje stene je bila podoba Matere Božje, komolec visoka in z okvirjem iz mahagonijevega lesa; na desni je bil naslikan ...žef, na levi pa mogočen možak na konju, neki sloveč general. ...iz nebeškega kraljestva in različni sloveči ljudje iz vseh ča...to je nabrala Salamanka po dražbah in na starinah. Hudo...rotnik je vihtel nož, kakor da hoče prebosti soseda sv. Frančiškanskega, ki se je opiral z obema rokama na palico in gledal ...besedo "Ljubezen", napisano med žarki iz pozlačenega pa... Malo naprej je Ferdinand VII., kralj španski, nekako prestra...dal konec svojega ne majhnega nosu. Diego Corrientes, sloveči ...nik plemenitega srca, je bil skrit v kotu za pajčevino, ki mu je ravno prav za skrivališče, in je meril s svojo puško v Napoleo...gar mogočni obraz so muhe onesnažile z umazanimi pegami; tr...rokovnjač se ni kar nič zmenil za svetnico zraven, ki je imela ...razpelo, na čelu po trn, tolik in tak, kakor eno debelo kore... je menda hotela krvoločneža potolažiti in ga odvrniti od hu...

...kar je bilo v celi sobi najbolj vidno za vsakogar, ki je notri sto...so bili čudni lončeni posnetki onih podob, ki jih nosi bratov... Kristusa umirajočega v procesiji na Veliki petek zvečer. Na ...ej, pokriti s pisanim papirjem, je stal Kristus, na križu razpet, ...ovi desni pa je bila Mati Božja; njen obraz je bil približno to ...kakor ena krona, na njem sta bili videti dve solzi, debeli kakor ...brisala si jih je pa z robcem, ki je bil za take solze primeren. ...je držal sv. Janez v eni roki palmo, ki je bila prav umetno iz...iz starega metlišča, kazalec druge roke pa je držal, kakor da ...kazuje. Pred Kristusom je gorela v čaši z odlomljenim roča...ka. Krog in krog teh treh podob je bila pa cela povodenj sa...rušenih čašic in lončkov, napolnjenih s cvetlicami, ki jih je pri... Salamanka vsak dan nove na čast Kristusu, čegar mogočnemu ...je vedno priporočala svoje bolnike.

...ce te povesti je sam poznal to osebo in je priča za sledečo ...ev, ki je bila prav res potrebna Kristusove pomoči. Reven de...je padel s stopnjic in si je zlomil roko; Salamanka mu jo je hi...med dve hrapavi deščici, ki jih je odlomila od zaboja za ro...ež je povezala sedem komolcev tanke vrvi; vseskupaj je nama...mizarskim limom, navrhu pa je z rmenim trakom privezala Kri... škapulir. Čez trideset dni je bila roka popolnoma zdrava in ...nka je izročila delavcu ta-le račun:

Za zdravljenje 60 vinarjev.
Za deščico 20 vinarjev.
Za vrvico 10 vinarjev.
Za lim nič, ker ga je dal Joahim Blanko zastonj.
Za škapulir nič, ker je bil na posodo.

...če ni delal svojih računov tako natanko, pa tudi nihče tako ...kakor Salamanka.

Ravno je podrobila ves kruh, ko je stopil na dvorišče dolg, oko-ren fant, oblečen v ohlapno, zamazano suknjo; iz žepa mu je gledal časopis. Njegov brezizrazen in bedasti obraz je bil pokrit s tistim klobukom z visoko štulo in širokimi kraji, ki mu pravijo garibaldinec. Ta človek je bil Lopezinek. V kratkem času se je silno izpremenil. Nedavno je pustil službo pri cerkvi, ker so se mu zdeli taki opravki prenizki zanj. Sedaj ni imel drugega posla, kakor da je po ulicah postaval in ogle podpiral ter pojedal očetove prihranke in čakal ugodne prilike, da se izkažejo sijajni darovi njegovega uma, ki je mislil, da ga je ž njim obdarila narava; kakor slaven rimski vladar se je tudi on jokal, da ni z dvaindvajsetim letom še nič slavnega naredil. Prvo priliko so mu dali neki izgredi.

Ljudje v tem mestu so bili še dobri in pametni. Slabi, razdirajoči nauki, ki so se že nekaj časa širili, jim še niso spridili srca in glave zmešali. A z želodcem se je godilo slabše. Ljudstvo je bilo lačno in je zahtevalo kruha.

"Kruha nam dajte!" ta glas se je razlegal med gosto množico, ki je zasedla veliki trg pred mestno hišo. Bila je drugače čisto mirna.

Lopezinku se je zazdelo, da je zdaj prišla njegova ura, da pokaže svoje govorniške zmožnosti. Hitro jo ubere na trg, da bi ljudstvo nagovoril in zleze na kamenito klop; ta klop bi mu imela biti prvi klin na lestvici do prihodnje slave.

"Častito ljudstvo!" zavpije in maha z rokama okrog sebe kakor s prekljama.

"Kruha nam dajte!" je zarjula množica, da je v tem silnem kričanju govornikov glas kar zamrl; in ravno v te mprileti kos opeke, ki jo je zagnal brezdvomno kak ubijalec svobode, in ga zadene na levo ramo, da je kar omahnil s svojega zasilnega odra in siknil:

"Druhal zabita!" In zavil se je tesno v suknjo, da je lažje tekel in jo je jadrno ubral proti očetovemu domu. Ko se je po ti prvi svoji slavi naspal, je čakal nove in bolj ugodne prilike, da pokaže svetu darove svojega duha. Za to priliko se je pripravljal z različnim branjem, ki ga pa ni mogel prebaviti in razumeti; postal je samo še bolj zmešan.

Ko se je pripravljal politični prevrat, ki bi imel po njegovi pameti za večno pokopati mračnjaštvo in nasilje ter razviti slavno zastavo svobode, enakosti in bratstva, si je dal prejšnji cerkvenik in prihodnji oče domovine opravka s tem, da se je prilizoval Marijani, pa ne ravno z najlepšimi nameni.

"Bog Vas živi, gospa Salamanka!" jo pozdravi s tistim ponosnim glasom, s kakoršnim nagovori ošabnež ponižnega, misleč, d amu bo s svojim pozrdavom čast izkazal.

"Srečne oči, ki te vidijo na tem pragu!" vzklikne starka iznenadena. "Zakaj se vendar tako redko prikažeš?"

"Jaz tako pravim, gospa Salamanka, srečni tisti, ki vidijo."

"Vidiš ljubi moj, ni večjeg aslepca, kakor tisti, ki ne mara videti. — Vsak večer, ko zvoni Ave Marijo, kramljam pri tvojem očetu, pa nikdar ne vidim od tebe še sence ne. Je že tako! Zmeraj so bili revni in bogati!"

"Revni in bogati!" vzklikne Lopezinek in se zaničljivo nasmehne, čeprav so mu te besede dobro dele. "Kmalu bosta bogatin in revež enaka, ali pa bo celo bogatin revežu stregel."

"To so besede, ljubi moj! Limanice za neumne ljudi! Odkar stoji svet, se eni v kočijah vozijo, drugi pa v cokljah garajo."

"Toda enkrat mora priti tista ura; in čas je že, da izginejo ti predsodki, ki so že toliko časa slepili ljudstvo, to ljudstvo, ki je samo sebi gospodar in ki nikogar ne potrebuje nad sabo." Prihodnjemu državniku se je obraz od zadovoljnosti kar svetil; nikoli ni pozabil pred dobrotnim občinstvom poskušati svoje govorniške sile, samo če ga je hotel kdo poslušati. "Vsi ljudje so po naravi enaki; če jih je nasilje ločilo v razrede, višje in nižje, bosta vendar napredek in omika kmalu dosegla, da se vse premoženje razdeli in vsi bomo enaki.."

(Dalje prihodnjič.)

John Povsha
javni notar
HIBBING — — MINN.
IZDELUJE VSA NOTARSKA DELA. POIŠČITE ME NA 311—3rd Ave.

Village Livery konjušnica
CHISHOLM, MINN.
Phone 60.
Math. Boriin, lastnik
VOZOVI IN KOČIJE ZA VSE SLUČAJE.
PRIPOROČAMO SE ZA POGREBE!

Eveleth Photograph Studio
417 JONES ST., EVELETH
Lastnik A. CARLSON.
Izdeluje lepe slike za vse prilike; v zalogi ima tudi krasne okvirje
Z vsakim naročilom poročnih slik dam brezplačno sliko v velikosti 16 x20 palcev.
Navadne ali manjše slike tudi po večujem v vsaki velikosti.

M. Pogorelc
trgovina zlatnine in znakov
vsih slovenskih Jednot in Zvez po primernih cenah.
29. E. Madison Street Room 1114.
Chicago, Ill.
Zaeno naznanjam, da nimam nikakih zastopnikov in agentov, temveč obiskujem sam cenjene rojake po raznih naselbinah.

SLOVENSKA GOSTILNA
Frank Medved
CHISHOLM, MINN.
Phone 101.
PRIPOROČA SE CENJENIM ROJAKOM V OBILEN POSET.
NAJBOJŠA POSTREŽBA Z VSAKOVRSTNIMI PIJAČAMI.

PRISTOPAJTE K PODPORNIM DRUŠTVAM IN JEDNOTAM!

Elco Theatre
ELY, MINN.
VAM VEDNO NUDI NAJBOLJŠE PREMIKAJOČE SLIKE, PETJE IN DRAMATIČNE PREDSTAVE. ZATO STE VLJUDNO VABLJENI, DA NAS OBIŠČETE.
Naše predstave so dobro izbrane za mlade in stare.
VSTOPNINA VEDNO SAMO 10c.
Predstave se začno vsak večer ob 8. in 9. uri. — Za sobote in nedelje imamo posebne programe, katerih ne smete zamuditi, da neboste obžalovali.
J. A. GRAVES, lastnik

NAGROBNE KRIŽE IN SPOMENIKE
izklesane iz raznovrstnega kamenja ima v zalogi po nizkih cenah
P. N. Peterson Granite Co.,
230 EAST SUPERIOR ST., DULUTH, MINN.
Križe in spominke postavljamo brezplačno na grobove. — Na razpolago več pohval od Slovencev.

Prodajam
Concord vino sodček po $20.00
Catabie " " " 30.00
Tropinovo žganje, galona 2.50
Naročilu je priložiti gotovi denar ali poštno nakaznico. Umestno je naročati blago sedaj, predno ne nastopi huda zima.
Z velespoštovanjem
A. W. EMERICH,
vinska trgovina in distilacija žganja, vogal Holmes & St. Clair Ave., CLEVELAND, OHIO.

SLOVENSKE TRGOVINE
katere se priporočajo cenjenim rojakom v blagohotno vpoštevanje.

AURORA.
Gostilne: Josip Viranth, G. Kovač, John Kostelc, Anton Skubic, M. Turk.
Mesnice: Geršič-Grahek; Tony Smolčič. —
Obleka in čevlji: Josip Sekula.

BUHL.
Gostilne: John Spolar, Fr Perhaj, Frank Arko.
Mesnica in grocerija: Kajfeš & Co.

CHISHOLM.
Gostilne: Fr. Medved, Chas. Zgonc, John Lamuth, John Bradac, J. Champa, St. Praprotnik, A. M. Gerzin.
Grocerije: John Bartelj, Jos. Jakša.
Mesnice: Peter Staudohar, Joseph Loushin & Co.
Slaščičarna: Frank Jurekovič.

DULUTH.
Gostilne: Jos. Scharabon, Elija Ratkovič, Marko Danculovich.

NEW DULUTH.
Gostilna: Pretner & Skala.

ELY.
Gostilne: Frank Virant, John Gouze, Jos. Seliškar, Jos. Skala, G. Medved, Martin Skala, Agnich bratje, M. Kapš, Anton Hrast.
Zaloga piva: Josip Gerzin.
Grocerije: Slogar bratje, J. Koval in sin.
Manufakturna trgovina: Pet. Bezek.
Trgovina z mešanim blagom in mesnica: Math. Kapsch.
Brivec: Frank Cerček.
Krojači: Jos. Schweiger, John Teran, Math. Spreitzer.
Kava in čaj: Frank Erčul.
čevlji in obuvala: John Grahek, John Zalar.

EVELETH.
Gostilne: Geo. Kotze, Frank Stebalj, Jos. Francelj, Math. Miroslavič, Math. Primozich, John Agnich, Jakob Ahčin, Anton Fritz.
Mesnice in grocerije: Geo. Brinc, Peter Junke, Frank Šebat, A. C. Nemanich.
Brivec: Frank Lošin.
Krojač: Jakob Ambrozich.
Manufakturna trgovina: A. Murnik.
Zavarovalna agencija: Maks Volčanšek.
Fotograf: I. Fugina.

GILBERT.
Gostilne: John Francelj, John Praznik, Jos. Brula, Tony Zalokar, Tony Archul, Tony Indihar, John Mustar, Marko Matekovich.

Železnina: Kukar & Mantel.
Mesnice: Lapp Bros., Ivan F. Babich.
Slaščice: Tony Brodnik.
Ure in zlatnina: Jos. Čimžar.
Knjige: Jos. Schmalz.
Zavarovalnina, zemljišča in zastopništvo listov: Louis Vessel.

HIBBING.
Gostilne: John Povsha, Anton Kromar.

MEADOWS.
Gostilna: Marolt & Kochevar.

McKINLEY.
Gostilna: Tony Škoda.

BIWABIK.
Grocerija in trgovina s krmo: Math. Vidas.

PINEVILLE.
Železnina in grocerija: Mart. Sever.

TOWER.
Gostilne: Jak. Skala, Mat. Mihelič.
čevljar: John Meierle.
Krojač: Jos. Stonič.

KINNEY.
Mesnica: Math Pluth & Co.

VIRGINIA.
Gostilne: Jos. Spreitzer, Fr. Trampush.

CHICAGO, ILL.
Gostilne: Frank Vrečko, John Košiček, Narodna Dvorana, Martin Potokar, Maks Smiljanič, John Žefran, Jos. Perko, Avgust Poglajen, Anton Mladič, John Cernovič.
Grocerije: Frank Jurjovec, Frank Banič.
Mesnica in grocerija: Alois Štritar.
Stavbeni podjetnik (kontraktor): Brata Lukežič.
Izdelovatelj smodk: John Volker.
Izdelovatelj kož za bobne: Mike Žumer.

JOLIET, ILL.
Gostilne: Jos. Božič, Luka Weis, Frank Božič, John Grahek, Mih. Božič, Jerry Lavrič, Mat. Štefanič, Jos. Štefanič, Mih. Kočevar, Anton Doviak, Logan & Petrič.
Groserije in mesarije: Geo. Stonič, Anton Pezdirc.
Grocerije: Mih. Kopatz.
Trgovina z likerji in grenkim vinom: A. Horvat.

JOLIET-ROCKDALE.
Gostilne: Martin Žagar, Ana Marentič, Anton Anzek.

CENTRALNA LEGA.
ČISTO NA NOVO OPREMLJENO.
SOBE S PARNO KURJAVO, TOPLO IN MRZLO VODO. UREJENE PO NAJBOLJ MODERNEM NACINU.
Park Hotel
ILIJA RATKOVICH, lastnik
VOGAL ŠESTE ZAPADNE AVENUE IN SUPERIOR STREET
TELEFON: MELROSE 1673.
DULUTH, MINN.
SE PRIPOROČA SLOVENCEM ZA OBILEN POSET.
CENE ZMERNE, POSTREŽBA TOČNA.

NASA BANKA NAJ BO VASA BANKA.
Z veseljem in brezplačno dajemo mi potrebne nasvete in pojasnila v raznih kupčijskih zadevah vsem onim, ki se obrnejo na nas v takih zadevah.
Posebno pozornost dajemo pri trgovskem čekovnem prometu posameznih oseb, tvrdk ali družb.
PRI HRANILNIH VLOGAH PLAČUJEMO PO 3 ODSTOTKE.
Miners State Bank Chisholm, Minn.

Pisma z Boulevarda.

Predpustno premišljevanje.

Ja, ja, v torek bomo pa zopet praznovali god vseh veseljakov, dan visoko in blagonerodnega g. Pusta pl. Kurenta. Zapustil bo ta dan našo revno dolino solz in se preselil v Kurentova nebesa. Letos bi ga lahko obsojali v pekel, ker je tako malo časa lovil mlade parčke na limanice zakonskega stanu. Marsikdo ki je morda skočil v njegovo gajbico šele pred nekaj tedni, — se morda že kesa tega usodnega koraka, če ga n. pr. žena vsled prevelike ljubezni lasa in tepe. Mislim, da se je izmed naših lonc manov v Žuletu največ zvezalo letos v zakonski jarem, ker so predzadnji teden sam g. editor med lokalnimi novicami vabili kandidate v zakonski stan, ki je po njih misli menda tako sladak in prijeten? Vsak po svoje samo da več nese!

Ker imamo torej le še nekaj dni te preblažene predpustne dobe, je treba da se s pustom bolj natančno seznanimo. Kdor je do sedaj zamudil priliko, — vlekel bo "ploh" kajti za ženitev je že prepozno, tudi če bi ga 10 krat za enkrat vrgli z prižnice!

Beseda "Pust", izvira po mojih mislih iz debla pustim, ker ljudje v tem času zapuščajo samski stan. Marsikakemu paru je pa morda že kmalu po pustu novi stan "pust", to sem že preje omenil. Torej ima "Pust" kar dva pomena, to pa vsled tega, ker se obira na pustni dan ali torek kaj rado kure če so rokah. Besedo "pust" se lahko pretvori v "past". Ja, ja že zopet moram omeniti, da je nekaterikom zakon prava past; v njo se jih kaj dosti vjame premaglo, ali pa morda prepozno. Najbližnja sorodna beseda za pustom je "post." Takoj drugi dan, ko pokopljejo g. Kurenta na kakem dvorišču na gnoju ali ga pa neusmiljeneži sežgo, — nastopi postna doba. Treba je moliti in se postiti; ta prememba črka je torej velikega pomena. Ako se spremeni v besedu pust črko u v "e" nastane "pest". In res, če se človek o pustu ženi, treba mu je, da ima polno pest cvenka; osobito pri nas v Minnesoti. Kupovati mora po $8.75 tono premoga, če hoče da ga ne zebe doma pri peči. Pest igra, kakor sem že opetovano omenil tudi pri nekaterih zakonskih parčkih važno ulogo, če pada iz ljubezni po tem ali onem hrbtu; za to pa dobi vsak v kaki "špehkamri" zasluženo nagrado vvsled nepostavnega "fajtanja". Tako sem ob kratkim očrtal pomenljivo besedo "Pusta" z vsemi njenimi sorodnimi izrazi. Zadnjič sem čital, da je zbežal od neke rojakinje nekje v državi In. dej Ana njen mož. Iskala in klicala ga je nazaj po listih kar 14 dni skupaj da lahko pride domov po dnevi. Kaj pa če bi revček došel z vlakom šele po noči? Moral bi zmrzovati v tej zimi zunaj pred kamrico! Nazadnje bi se še lahko prehladil ter — oj jemnasta, — umrl. Če je že prišel, kedaj, in kako se ne vem; mislim, da se mu ne bo posebno dobro godilo, ker bo mogel najeti kak fojnič rum za prenočevanje. Morda je dotična žena že vse postelje prodala ali pa celo zastavila?!

Tudi sem čital o neki 105 letni junkferci, kateri se je gotovo zmešalo kolesovje v možganih. Poročila se je letošnji predpust z nekim 80 letnim svithartajem. Mnogo sreče in zabave v novem stanu! Pa pravijo, da ne živimo v dobi pros per rij tete! Najbolj me je pa zanimal pred kratkim priobčen advertajzelc v Slov Narodu v Iblani. Tam je iskal nekdo "amo" za leto dni, ali pa kar za vedno. Plača po dogovoru! Aj beč ju, če bo morala ta revica dojiti dotičnega otroka celih 15 let, ta si bo pridojila že na tem svetu zasluženo plačilo.

Iz Iblane jo je v Spicburk primahal te dni moj konj kure nčnik Krjavelj. Seboj je pripeljal lepo kozico ali kozla katero preganja po Butel štritu. Pisal mu bom za enega kozlička če bo kaj prireje na spomlad. Saj bi se lahko morda ono kozo sparilo s kakim koštrunom ali psom? Poskusiti je treba. Konj trafec v listu se mi zelo dopade; tudi jaz bom stopil enkrat sedaj v Eve let da si omislim nov pik čer...

Znanemu Trbovčevem Tonetu pa kar zavidam, ker je zadel zadnjič na neki tomboli v državi vaja Minka tako terno. Putko s kurjikom vred in pa flanelasto jopco.

Če bi bil morda naš Tone zadel še isto kar paše v "jopco", bil bi gotovo bolj zadovoljen; tako bo moral pa revež še do velike noči prenašati težave pečlarskega življenja. Never majnd. Če pride zopet semkaj v našo "toplo?" Minnesoto, jaz mu bom že pripomogel, da ga spravimo v naš jarem, ker imam že več tuk milijonark zanj na "piki".

Sedaj pa želim vsem skupaj prav veselega "Pusta", dosti pijače, "špehovke" za usta, saj nekaj dolarčkov denarnega "trusta", inače nedelja ta vsem bo prav pusta; če miza je prazna, težko se kaj hrusta. Zavidam na plesu vesele vse pare, imejte se dobro, želi vam Vaš

Mikec Cegare.

P. S.

Pozdrav do vseh članov kluba "Kar Kadi Svojo Fajfo", ali K. K. Š. F. v Rock Springs, Wyo!

ŽRTEV

Slika iz koroških gor.

Ondi, kjer je stala koča zapuščenega kamnoseka, je bila dolina ozka in neprijazna. Uborna koliba je čopela prav tik ceste, da se je moglo iz prepreženih oken mimoidoče dobro videti.

Krvavo-rdeči soj zahajajočega solnca se je odbijal od postelje, v kateri je spal otrok, očividno bolan. Kraj nje je čepel mož, razora nega lica, motnih, rdeče obrobljenih očij.

Mrak je vstal iz kotov. Zaspano je raztegnil in postajal vedno večji.

Kamnosek je vstal, poljubil otroka, se splazil k luči in jo upihnil. Nato je izginil skozi duri.

Noč je padla n azemljo in mrzla jesenska sapa je brila. Na nebu so migljale zvezde. Svetli mesec, skoraj poln, je priveslal nad goro, preko ceste so legle črne sence in zabliskal se je kos stekla na cesti...

"Mora biti!" je mrmral kamnosek in s težkimi koraki je korakal za hišo. V majhnem hlevcu je nepotrpežljivo meketala koza.

"Saj grem, saj grem," je dejal z votlim glasom i njo gladil po hrbtu. Odvezal jo je od jasli ter jo peljal na prosto.

"Ne tako hitro, ne tako hitro!" je rekel in pridržaval kozico, ki je silila na bližnji pašnik — prav tik ceste; a ta pašnik ni bil njegova last, ampak občinska.

Prišedši na cesto, je postal kamnosek, sklonil glavo in se zamislil. Kozice ni hotel še izpustiti, kakor da se boji. . . .

* * *

Bilo je pred leti. Občina je bila takrat še vsa v slovenskih rokah. On je bil ugleden župan ter užival splošno spoštovanje.

A prišlo je nekega dne od severa sem nekaj ljudi z vozovi, in govorili so njemu tuj jezik. Naselili so se v vasi. Imeli so mnogo denarja in kmalu so začeli trgovati. Spočetka so bili naši ljudje nezaupani in jezni. Tujci so ustanovili svojo šolo, v katero so zvabili večino sinov in hčera slovenskih mater.

Zastonj je zaklinjal župnik domačine, naj puste tujce ter jim pravil o domovini — zastonj! Posmehovali so se mu. In tujci so jih klicali v gostilne in jih navduševali za svoje nazore in svoje — koristi.

A prišlo je še slabše. Njega so primorali odložiti županovanje, ker ni bil njihovega naziranja, nji hovih načel. Ostal je Slovenec z dušo in telesom. In zato so ga sovražili vsi... Končno so ga pripravili na beraško palico ter mu ponudili službo vaškega kamnoseka.

Kaj je hotel? Moral jo je sprejeti, da je preživel sebe, ženo in otroka!

Toda že itak slabotna žena ni mogla preboleti tega udarca. Dolgo je bolehala in nekega dne je umrla. Odslej morala koza rediti njegovo dete. Od začetka se ni nobeden zmenil, da je pasel na občinskih tleh.

Nekega dne mu je občinski tajnik — prepovedal pasti.

Kam naj gre z ubogo živalico? Moj Bog, saj ni bilo daleč okoli nobenega pašnika! Kje naj vzame krmo?

Neka posebno trmoglavost ga je obšla. Ali niso pasli kmetje celih čred koz visoko gori na planini? In njemu je prepovedano pasti na golih, pustih pobočjih njegovo edino žival?...

Ne, zase ni toliko potreboval mleka, a dete, dveletno bolno dete ga je potrebovalo. In pognal je vkljub prepovedi kozo zopet na pašo.

Ali dolgo to ni ostalo skrito. Bil je kaznovan. Zadnje, krvavo pridobljene denarje so mu vzeli. A ker to ni zadoščalo, so mu odtrgali še od mesečne plače.

"Menda si zapomniš, kaj se pravi prepovedi prelamljati," je rekel z osornim glasom župan, ko mu je odtrgal od plače.

"Moj otrok — moj bolni otrok potrebuje mleka," mu je odgovoril z jokajočim glasom kamnosek.

"Kar meni mar? Naj ti pomagajo tvoji ljudje! Saj si pravil, da so tako dobri," je s posmehom odvrnil župan.

Kamnoseku se je zbudilo sovraštvo do tega potujčenega človeka, da je siknil:

"Izdajica!"

Od tega časa ni več pasel...

In sedaj je zopet tu...

Obotavljaje je izpustil kozico in gledal, kako je vesela skakala po obraščenih skalah.

Še je zrl nekaj časa za njo, naposled je šel po cesti gori in doli da bi videl, ali ni nihče zapazil njegovega početja.

Noč je tiho plula nad spavajočimi gorami. Svečan mir je vladal v naravi. Le potok je skrivnostno pel svojo pesem v dolini...

Ko je prišel kamnosek do koče, se je zopet ustavil, stopil k hlevu in na široko odprl vrata. Vedel je, da se bo koza podvizala tér sama prišla v hlev.

Naposled je šel v kočo. Vrgel se je v kot, kjer je bilo malo slame na tleh in hotel spati. A strah, da bo zasledovan, mu je preganjal spanje.

Končno je zaspal...

Ali dolgo ni maral spati, kar ga je nekaj strelu podobnega prebudilo.

Sklonil se je na postelji in poslušal. Bilo je zopet vse mirno. Radovednost ga je gnala vun. Hitro se je oblekel ter šel gledat v hlev. Toda bil je prazen. Pazno je motril bližnja pobočja, da bi zagledal kozo, a ni je bilo.

"Morda je zdrknila kaka skala v dolino," si je mislil; verjeti tega pa ni hotel.

Prišedši zopet v kočo, se je vrgel oblečen na slamo. Nekak nemir se ga je polastil in buljil je z očmi v strop. Nakrat se mu je zdelo, da sliši korake na cesti. Sklonil se je in poslušal. — Čuj — koraki so se bližali — še bližje — ustavili so se pred njegovo kočo... Trda pest je udarila na duri. V skoku je bil pri vratih.

"Kdo je zunaj?" je vprašal obotavljaje se s tihim glasom, da ne bi zbudil mirno spečega otroka

"Odpri!" mu je odgovoril zunaj stoječi s hripavim glasom. In zdrznil se je kamnosek in čutil, da mu je izginila vsa krv iz obraza...

Bil je to glas občinskega tajnika, ki se ga je najbolj bal in ga sovražil.

Kamnosekova roka se je tresla, ko je prijela kluč, da bi odprla.

A zakaj naj bi se bal? Ali je mar hudodelec? Morda je zapazil kozo? In tudi če jo je — ali je to hudodelstvo? Ne, ne, in stokrat ne, storil je, kar je moral kot oče storiti!

Odprl je...

V srebrnem luninem svitu je stal pred njim tajnik s puško na rami, kakor pošast.

"Bog s teboj," je rekel tajnik z osornim glasom, "ne smés se jeziti, da sem ti naredil podoknico, kakor svoji ljubici."

Obmolknil je in gledal izzivajoče v kamnosekov obraz.

"Kaj hočeš" je vprašal kamnosek nakratko.

"Hotel sem ti le reči, da bo tvoji ubogi kozici gori pri studencu premrzlo, ako ne greš hitro ponjo." Medtem je potegnil puškino cev tako k sebi, da se je v mesečini grozeče zabliskala.

In zdrznil se je kamnosek in tiho izustil kletvico.

"Hvala lepa za trud," je odvrnil in lovil sapo. Zastonj si je prizadeval, da bi dal glasu tisto zaničevanje in posmehovanje, ki ga je zapazil pri nasprotniku.

"Lahko še malo počakaš — saj sem kozico pokril z vejicami", je nadaljeval nočni obiskovalec.

"Kaj naj pomeni to?" je siknil kamnosek, ker ni tajnika dobro razumel.

"Da, da, moj dragi — to je neka posebna zgodbica: najprej sem tvojo žival ustrelil in nato z vejicami pokril".

In surovo se je zasmejal.

"Ti si ustrelil mojo kozo?" je izbruhnil kamnosek, težko sopihajoč.

"Ha, ha, seveda!" je potrdil tajnik, "prepovedano ti je bilo pasti na te mapašniku."

Zamolkel krik se je izvil iz prsij nesrečnega kamnoseka.

"Ustrelil si jo? — — Mojo kozo si ustrelil?" je izustil ječaje in s trudom; njegove pesti so se stisnile in vzdignile.

"Pomiri se!" je odgovoril tajnik s poudarkom in medtem še tesneje stisnil puško.

"Nesramni tat — ti!.. ti!..!", je kričal kamnosek besneč, "Ti — tat — morilec — izdajica!..."

"Tat? Morilec? Ha, ha. Zaradi teh imen se boš še zagovarjal!" mu je odvrnil tajnik in žvižgaje samozavestno odšel. —

Kakor pijan se je opotekal kamnosek proti postelji, kjer je spal bolni otrok, sedel je na rob bornega ležišča.

Dolgo je sedel kamnosek: uro za uro. Povesil je glavo na prsi in sklonil roke. Nobene besede, nobenega vzdihljaja ni bilo slišati iz njegovih ust.

Daniti se je začelo... Vstal je, šel v kuhinjo in prinesel v skledici malo mleka, ki ga je dal zbujenemu otroku. Potem se je splazil nesrečnež skozi vrata na prosto.

Za hišo je stal mal voziček, na katerega je spravil vse svoje stvari. Ko je naredil med dvema vrečama izbočen prostor, je položil vanj sena, šel po otroka in ga dejal na to čudno posteljo.

Zopet je izginil v hišo. Ko je šele po dolgem času prišel vun, je prijel za voziček ter ga peljal do cestnega ovinka, odkoder je bilo še lahko videti kočo.

Solnce je pravkar vzhajalo — okna vaških hiš so se lesketala v zlatem blesku.

Kamnosek je obstal in mračno, prezirljivo gledal proti koči, ki jo je pred leti postavil z lastnimi močmo.

Tu glej, — iz koče se je začel dvigati dim vedno višje in višje... kmalu so začeli sikati ognjeni jeziki z vseh strani koče.

In stisnil je kamnosek pest in jo visoko dvignil:

"Ha, prišli ste v vas in skalili mir in složnost, ki je vladala v nji. Preslepili ste moje ljudi z denarjem in z zvijačami, da so postali izdajice... In, ker nisem soglašal z vašimi načeli in nazori, ste me potisnili v nesrečo, da moram kot berač ostaviti rojstno vas...!

Več ni mogel. Zapustile so ga moči.

In plameni so švigali vedno višje in višje, kakor da bi zahtevali od neba maščevanja...

Kamnosek je prijel zopet za voziček. Kolesa so zaškripala, in izginil je ze ovinkom...

Svet je velik — beda in skrb nimata domovja...

POZOR! POZOR!

Kdor želi dobrega, naravnega ohijskega vina, obrne naj se na spodnji naslov.

Razpošiljam vino v sodčkih po 25, 50 in **več galon.** Sodček 50 galon rdečega vina stane $20.00, rumenega $25.00 in belega $35.00.

Za pristnost vina in točno postrežbo jamčim.

Mrs. Frances Laushe,
6121 ST. CLAIR AVENUE,
CLEVELAND, OHIO.

Frank Gouže
javni notar
CHISHOLM - MINN.
Opravlja vsa notarska dela. Dobite me pri Miners State banki.

POZOR, ROJAKI!

Dobil sem iz Washingtona za svoja zdravila serialno številko, ki jamči, da so zdravila prava in koristna.

Po dolgem času se mi je posrečilo iznajti pravo Alpen tinkturo in Pomado proti izpadanju in za rast las, kakoršne še dosedaj ni bilo na svetu, od katere moškim in ženskam gosti in dolgi lasje resnično popolno zrastejo, ne bodo več izpadali in ne osiveli. — Ravno tako zrastejo moškim v 6. tednih krasni brki popolnoma. Revmatizem v rokah in nogah ter križicah v 8. dneh popolnoma ozdravim; kurja očesa, bradavice, potne noge in ozebline se popolnoma odstranijo. Da je to resnica, jamčim s $500. Pišite po cenik, katerega pošljem zastonj. — **JAKOB WAHCIC,** 1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

Društvene vesti.

Prvo Slovensko Borštnarsko podporno društvo Sv. Frančiška št. 1027.
(Catholic Order of Foresters)
Ely, Minn.

Vsakateri, ki mu razmere dopuščajo, da zamore poleg slovenskih Jednot vzdrževati še eno Jednoto, bi moral postati član našega društva, kjer bi se marsikaj lepega naučil. — Borštnarska društva imajo lep obrednik, po katerem vodijo svoje seje in iz katerega se lahko vsak nauči lepe dostojnosti pri društvenih sejah. — Društvo sv. Frančiška obreduje popolnoma v slovenskem jeziku tako, da je vsakemu rojaku umljivo. — Pri nas se lahko zavaruje za bolniško podporo po $20.00 na mesec in za smrtnino za $500.00, $1000.00 ali $2000.00. — Seje se vrše vsako četrto nedeljo v mesecu v Gleason dvorani, ob 8. uri zvečer. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na: **Paul Bukovich,** C. R.; **Joseph Schweiger,** V. C. R.; **John Matkovich,** R. S.; **Jacob Skala,** F. S.; **John Gouze,** T. K.; **John Tomsich,** S. C.

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 1, J. S. K. Jednote na Ely, Minn.

Je najstarejše slovensko podporno društvo Jugoslovanske Katoliške Jednote v Ely, Minn. — Redne seje društva se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu v Jos. Skalatovi dvorani, ob 2. uri popoldne. — Društvo vljudno vabi za pristop vse Slovane. Zavarujejo se lahko za smrtnino od $500.00 do $1000.00 za bolno podporo do $420.00, za izgubo roke ali noge $400.00, za izgubo obeh rok ali nog, ali ene roke in ene noge $800.00, zo izgubo enega očesa $200.00 in obeh očes pa $800.00. Ravno tako se plača popolna podpora $800.00 za popolno onemoglost vsled kakoršnekoli ponesrečbe.

Društvo sprejema moške in ženske v oba oddelka smrtnine. — Rojaki, boljšega društva si ne morete misliti, ki bi vam plačalo toliko podpor; društvo je združeno z J. S. K. Jednoto, ki posluje po popolnoma varnem sistemu, tako, da se za vaše podpore lahko popolnoma zanesete. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na sledeče odbornike: **Joseph Spreitzer,** Box 974, predsednik; **Jos. J. Peshell,** Box 165, tajnik; **Chas. Merhar,** Box 319, blagajnik; **John Matkovich,** Box 77, zastopnik.

Društvo sv. Srca Jezusa št. 2, J. S. K. Jednote v Ely, Minn.

Odbor za leto 1913: John Hutar, predsednik, Box 960; Ant. Knop, podpredsednik; John Koshak, prvi tajnik, Box 395; Alojzij Champa, podtajnik; Anton Golobič, blagajnik, Box 902; John Marhar, zastopnik, Box 95. Gospodarski odbor: Josip Kolenc, Matija Oberstar, Jakob Mulec. Zastavonoše: John Kaplan, John Debelak, Jos. Tanko. Redarja: Frank Perušek, Frank Mrak. Vratar: Ignac Cimerman. — Člane društva Srce Jezus št. 2 opozarjamo na premembo dneva naše seje, ki se vrši vsako četrto nedeljo v mesecu, namesto vsako nedeljo po 20tim, kakor je bilo dosedaj. Važna je tudi premeneba glede bolnikov, kateri se morajo od sedaj naprej zglaševati edinole pri tajniku društva, bratu John Koshaku, Box 395, Ely, Minn. — Nadalje se priporočamo za obilen pristop; društvo obstoji v najboljšem redu in plačuje točno vse svoje obveznosti. — Odbor.

Društvo sv. Petra, št. 20, S. H. Zveze, Eveleth, Minn.

To društvo spada pod Slovensko-Hrvatsko Zvezo v Calumetu, Mich. — Redne seje društva se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu v Maks Stipetičevi dvorani, ob 2. uri popoldne. Društvo vabi za pristop vse Slovence in Hrvate. — Slovensko-Hrvatska Zveza zavaruje vsakega člana za svoto $800 smrtnine, ter plačuje: za izgubo ene roke za pestjo $300; za izgubo ene noge pod členkom $300; za eno oko $150; za izgubo polovico stopala na eni nogi $150; za izgubo treh prstov do tretjega členka na eni roki $150; za izgubo obeh rok $800; za izgubo obeh nog $800; za izgubo obeh očes $800.

Društvo plačuje $20 bolniške podpore na mesec; po preteku šest mesecev prevzame Zveza bolnega uda za izplačilo podpore za dobo pol leta po $20 na mesec. — Rojaki! Pristopajte pridno k temu društvu, k Slov.-Hrvatski Zvezi, kajti sigurni ste, da vam društvo, kakor tudi Zveza, natanko izplača podporo ob času bolezni in v slučaju smrti smrtnino vašim dedičem.

Odborniki: Frank Kochevar,, predsednik; Frank Peny, podpredsednik; Frank Lenich, I. tajnik; Frank Prebek, II. tajnik; Frank Bozich, blagajnik. Bolniški obiskovalci: za mesto in Adams Section John Shute; za Spruce Location John Lukanc; za Fayal Location Frank Jarc. — Za natančnejša pojasnila se obrnite na tajnika: Frank Lenich, 420 Grant Ave., Eveleth, Minn.

Slov. podp. društvo sv. Janeza Krst. št. 112 v Meadows (Hibbing), Minn.

vabi rojake Slovence za obilen pristop. Redne mesečne seje se vrše vsako prvo nedeljo po dvajsetem v mesecu in sicer v prostorih M. Chernugelna, Meadows. Minn., ob 2. uri popoldne. Pri zadnji seji je sklenilo društvo, da plačuje članom, opravičenim do podpore, 80c na dan ali $24 na mesec.

Odborniki: Frank Gornik, predsednik; Andro Divjak, podpredsednik; Martin Chernugel, Box 509, I. tajnik; Mihael Skrbenc, II. tajnik; Marko Majerle, blagajnik; Andro Ožanič, zastopnik. Gospodarski odbor: John Vidergar, načelnik, Frank Kozličar in John Mohor. Bolniški odbor: Blaž Gorše, načelnik, Jožef Mihelčič; Dane Smolčič, redar. — Odbor.

Slovenci iz Ranga mudivši se v Duluthu, prenočujte v

La Salle hotelu
12—14 LAKE AVE., DULUTH,
blizu mostu na levo ob Superior cesti.

Snažne sobe, cene zmerne in sicer od 50c do $1.50 na dan od sobe.

KLOBUK DOLI
pred
Duluth Universal moko

Spomin na kakovost te moke ostane še dolgo pri človeku že potem, ko na ceno. Radi tega kupujte vsikdar, vedno in povsod moko, katero izdeluje

Duluth Universal mlinarska družba.

LAING HARDWARE CO.
ELY - Minn.
Železnina, Pohištvo in Pogrebniški Zavod.
Skušajte naše barve.
NAJBOLJŠE BLAGO IN NAJNIŽJE CENE.
Vaš rojak Marko Bluth vam je vedno na razpolago.

FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - $500.000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

Največji sovražnik
v kuhinji je nedvomno SLABA PEČ. O tem je prepričana vsa dobra gospodinja. — Ako ti morda tvoja peč ne ugaja, pojdi
ANDREW ROINE, nasproti pošte
tam je dobiti peči, ki so vsem gospodinjam po volji.
STEEL CORAL RANGE
najboljšega izdelka, jamčena za dvajset let. — Na prodaj pri
ANDREW ROINE
trgovina železnine
CHISHOLM - - MINN.

M. F. SKALA, agent za
"Pabst" Milwaukee in "Peoples" Duluth pivo.
Fina zaloga domačih in importiranih pijač vsake vrste, smodke in vse kar spada v gostilniško ovrt.
Se uljudno priporoča vsem cenjenim rojakom v
ELY, MINN.
Telephone No 52.